

TRANSCRIPT VAN DE OPENBARE EN BESLOTEN RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE HATTEM

d.d. 3 juni 2019

Aanwezig:

Raadsleden: de heer A. de Boer (VVD), mevrouw G.J. Brouwer-de Jonge (ChristenUnie), mevrouw J.E. van Duinen (CDA), de heer M. van Duinen (CDA), mevrouw G.J.T. Guldenaar (VVD), de heer J.H. Havinga (ChristenUnie), de heer T. Keizer (PvdA), de heer M.W. Kers (ChristenUnie), de heer E.P.J. Kort (D66), de heer H. Kremer (CDA), de heer E. Kwakkel (D66), de heer A.S. Palland (ChristenUnie), mevrouw M.L. Stapper-Bosman (PvdA) en de heer G.G. Winkel (PvdA)

Wethouders: de heer F.M. Hospers, mevrouw K. Broekhuis-Bonte en de heer M.A. Schipper

Afwezig: de heer T.B. Juk (CDA)

Voorzitter: de heer J.W. Wiggers

Griffier: mevrouw T.M. Weeda

Tijd: 20.00 – 23.56 uur

1. Opening, vaststellen van de agenda en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, het is acht uur geweest. Ik open hierbij de twaalfde vergadering van de raad van de gemeente Hattem. Ik heet u allemaal van harte welkom hier in de raadszaal, op de tribune en thuis bij de buis, zoals dat heet. De agenda zoals die voorligt, kunt u daarmee instemmen? Dat is zo? Dan gaan we die aflopen. Mededelingen. De heer Juk is afwezig. Vaststellen van het verslag van de openbare raadsvergaderingen d.d. 11 maart 2019 en 6 mei 2019

De voorzitter: Wie over het verslag van 11 maart? De heer De Boer. De feitelikheden.

De heer Boer: 11 maart en dan pagina 6, daar staat op een gegeven moment, na nu enkele jaren, de derde zin waar mijn naam voor staat. En dat moeten enkele maanden zijn. Zullen we die vervangen?

De voorzitter: Ik kan het me niet meer zo herinneren, maar zo zullen ze het ongetwijfeld bedoeld hebben. Andere dingen? Naar aanleiding van? Het verslag van 6 mei is redactioneel.

De heer De Boer: Ja, daar viel het me op dat verschillende namelijk namen nog niet ingevuld waren. Er staat dan de heer en dan staat er puntje puntje puntje.

De voorzitter: Ja. Zullen we die aanvullen?

De heer De Boer: Dat lijkt me verstandig.

2. Spreekrecht voor de burgers

De voorzitter: We komen bij het spreekrecht voor onze inwoners. Wordt geen gebruik van gemaakt. Niemand heeft zich aangemeld.

3. Vragenhalfuurtje

De voorzitter: Dan is het vragenhalfuurtje. Ik moet u eerlijk zeggen, ik heb niet in het verslag gekeken wie de vorige keer begonnen is. Wie was dat?

De heer De Boer: Dat waren wij.

De voorzitter: Dan is nu de PvdA als eerste aan de beurt. Mevrouw Stapper.

Mevrouw Stapper-Bosman: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij willen allereerst de complimenten uitspreken voor onder andere de politie, voor het pakken van de daders die graffiti hebben aangebracht hier in Hattem. Ze hadden als leus “niet te pakken”, maar, ja, dat veranderde in “wel gepakt”, dus dat is hartstikke mooi. Wij weten dat op veel plekken het ook op privé bezittingen zit, waar wij dus zelf niet verantwoordelijk voor zijn, maar wij vroegen ons toch af of dat er toch een oproep kan plaatsvinden om in ieder geval, nou, ja, voor Hattem als visitekaartje staat het nu niet zo mooi dat er overal graffiti zit, of ze dat kunnen verwijderen.

De voorzitter: Is met deze gebeurd. En ik weet dat, nee, ik loop wat vooruit, maar politie is bezig met onderzoek en de voorleiding gaat plaatsvinden. Dit zijn de elementen die normaal gesproken wel meegewogen worden.

Mevrouw Stapper-Bosman: Helder, dank u wel. Daarnaast heb ik een vraag aan wethouder Schipper. De eerste maand van de afsluiting van de binnenstad heeft inmiddels plaatsgevonden. Het zit erop. Wat ons opvalt is dat het gezellig druk is in de binnenstad. Mensen kunnen vrij bewegen tijdens het bewonderen van onze mooie binnenstad, maar ook tijdens het winkelen, maar kan de wethouder aangeven of er ook noemenswaardigheden hebben plaatsgevonden? Is er chaos ontstaan, zoals soms werd gezegd. Daarnaast viel het ons wel op dat er soms auto's geparkeerd worden voor de afzetting voor die paaltjes die omhoog komen. Naar onze mening kan dit niet de bedoeling zijn ook vanwege de veiligheid niet. Wordt hierop gehandhaafd?

De voorzitter: Wethouder Schipper.

De heer Schipper: Ja, dank u wel, burgemeester, voorzitter. Ik heb ... Er staat een echo hier op te boksen.

De heer Schipper: Ja, de eerste maand. Het is denk ik nog wat vroeg om echt te spreken over een evaluatie. We hebben ook niet echt als ambtelijke organisatie of ik samen met andere organisaties geëvalueerd. Er zijn een paar dingen, feiten die ik constateer. Inderdaad het feit dat er auto's geparkeerd staan bij de paaltjes, dat valt mij ook op. Het is ook een vaste auto die een invalidekaart heeft, waar ik ook nog wel eens over wil nadenken van, ja, wat voor rechten heeft iemand met een invalidekaart? Maar, ja, je wilt toch ook een goede voorziening aan kunnen bieden. Dus daar wil ik eens over nadenken over hoe kan dat? Dan kunnen wij een goeie, waardige oplossing bedenken, maar wat ook een feit is dus dat er twee keer een paaltje is omgereden. Die hebben we weer er opnieuw ingezet. Wat u zegt van, de sfeer is goed en de leefbaarheid is bevorderd. Ja, ik vind het zelf ook, maar dat is een mening. Ik vind het prettig vertoeven op de markt. Het is gezellig. Ik kan niet zeggen dat ik een uitgebreide evaluatie hebt gedaan. Als u daar nog behoefte aan heeft op een later moment kan dat nog een keer gedaan worden, uiteraard.

Mevrouw Stapper-Bosman: Dank u wel. Heb ik nog een vraag, maar ik weet even niet bij wie deze hoort. Afgelopen week hebben wij een mail gehad over Orange the World. Dat is een internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen. Dat gaat om allerlei geweld, bijvoorbeeld seksueel geweld, maar ook huiselijk geweld.

Met deze internationale campagne, dan wordt in diverse gemeentes hier ook in Nederland worden gebouwen van de gemeente worden verlicht, oranje verlicht, maar ook door via social media de hashtag Orange the World NL te gebruiken. De Partij van de Arbeid vindt het belangrijk dat wij dit ook uitdragen. Wij vragen ons ook af of dat de gemeente Hattem hier aan mee gaat doen. De campagne loopt van 25 november tot 10 december dus er is nog tijd om hier de nodige dingen voor aan te passen.

De voorzitter: U kijk mijn richting uit, dus dan verwacht u een antwoord van mijn kant. Ik wil toezeggen daar eens even naar te kijken. Let wel even, oranje verlichting en dergelijke, dat gaat in de financiën lopen.

Mevrouw Stapper-Bosman: Uiteraard, maar inderdaad via social media in ieder geval een hashtag. Dat is altijd mogelijk.

De Voorzitter: Ja, ik kom hier met een schriftelijk antwoord op terug.

De voorzitter: Fractie van het CDA. De heer Kremer.

De heer Kremer: Voorzitter, dank u wel. Ik wil graag beginnen met de complimenten te geven aan allen die meegewerkt hebben aan de kunstmarkt. Een wereld van kunst in Hattem. Wij vonden dat Hattem weer op zijn best was op 25 mei, heel erg mooi en heel erg plezierig. Dan wil ik ook nog even vermelden, de plaatsing van drie hoofden of koppen op het Tinneplein. Ook prachtig uitgevoerd, aanwinst voor Hattem. Ik denk dat we trots kunnen zijn op dit soort activiteiten. Ook de complimenten voor iedereen die daaraan meegewerkt heeft. Tijdens de commissievergadering van 20 mei stond het Hattemse Loo op de agenda. We hebben begrepen dat in diezelfde week nog een gesprek zou zijn met de bewoners. Het CDA wil de discussie hier niet overdoen maar heeft wel een vraag aan de wethouder. Kan de wethouder aangeven of er nog wederzijdse toenaderingen zijn om de ervaren, ik noem dat maar even pijn, tussen aanhalingstekens, van de bewoners te verzachten?

De heer Schipper: Ja, dit dossier doe ik echt samen met de burgemeester, dus ik zal een aftrap doen. Ja, er zijn gesprekken. Dat is goed. Volgens mij was dat de oproep ook van deze raad om met elkaar in gesprek te gaan, want we begonnen met brieven te schrijven naar elkaar. Ik ben erg blij dat we in gesprek zijn met elkaar. Volgende week hebben we weer een gesprek met VLMH over dit dossier, de burgemeester en ik, maar ook gesprek gehad met de bewoners en de bewoners en de VLMH hebben ook een gesprek gehad met elkaar. Dus die toenadering die is mooi. Ik hoop dat er ook vanuit die toenadering een stuk kwetsbaarheid ontstaat om juist te komen tot een oplossing in plaats van vanuit het conflict te handelen. Dat zullen we moeten blijken of dat kan. Het zou mooi zijn dat we daar in ons laten begeleiden door een gespreksleider die ons kan helpen om het goede gesprek met elkaar voeren.

De voorzitter: Heb ik weinig aan toe te voegen. We zijn in gesprek.

De heer Kremer: Dank u wel. Ik hoop dat dat resultaten zal hebben. Dan heb ik een punt met betrekking tot de biodiversiteit. Het CDA is blij met de mededeling van het waterschap. Nadat een aantal bermen in twee gedeelten worden gemaaid om de biodiversiteit op peil te houden. In het verlengde van die opmerking heeft mijn buurvrouw Judith Van Duinen nog een verdere opmerking en vraag.

De voorzitter: Mevrouw Van Duinen. U bent al aangekondigd.

Mevrouw Van Duinen: Dank u wel, maar zoals u weet doet de zomer over een paar weken haar intrede. Wat is er nou mooier dan bloemrijke bloemen aan de kant die bijvoorbeeld ook nog zorgen voor een beter leefgebied voor zowel bijen, insecten als de vogels? Nou, een mooi voorbeeld zou bijvoorbeeld een groenstrook aan het Roseboomspoor zijn. We weten dat hier al aandacht aan wordt besteed, maar zien ook graag versnellingen hier in. Wanneer staat de aanpak van biodiversiteit op de planning?

Mevrouw Broekhuis: Wethouder groen. Ja, ik heb de berichten over het maaien van de bermen en dan met name de IJsseldijk ook met grote belangstelling gevolgd. Mooie ontwikkeling dat ze daar nu ook bij het waterschap aandacht voor hebben. In de gemeente Hattem vindt er al in het maaibeeld een soortgelijk iets plaats. Wij hebben niet heel veel bermen waar heel veel kleurige bloemen gezaaid zijn, maar wel bollen. Daar wordt prachtig en keurig rondom gemaaid. Er lopen ook trajecten die ondersteund worden vanuit de provincie, Levend Landschap. Daar vindt nu de inventarisatie van plaats en worden binnenkort bekeken wat er allemaal ook voor particuliere initiatieven zijn. Dat wordt gebundeld. Voor een enkel idee is mogelijk een vergunning nodig, dat doen we dan in één keer. Dus, ja, we zijn er volop mee bezig in het groen. Misschien dat nog niet deze zomer het resultaat ervan te zien zal zijn, maar dan zeker volgend jaar.

Mevrouw Van Duinen: We kijken ernaar uit. Bedankt.

De voorzitter: De heer Kremer.

De heer Kremer: De ontwikkelingen op het gebied van elektrisch rijden en de Laadinfrastructuur zijn nog volop in ontwikkeling, maar er zijn verschillende gemeentes die al beleidskaders hebben opgesteld voor de voorwaarden, de criteria en de condities. Kan de wethouder aangeven wat de stand van zaken in Hattem is met betrekking tot de beleidsuitgangspunten voor elektrisch rijden en de Laadinfrastructuur. Wanneer gaat dat komen?

De heer Schipper: Ja, de rondvraag is volgens mij, voorzitter, altijd een beetje ja of nee te beantwoorden. Ik kan dat nog niet aangeven. Goed dat is misschien een beetje flauw antwoord maar, er is een model voor nu vanuit VNG, die ken ik. Dat zou, wat mij betreft, heel goed toepasbaar zijn, om dat in Hattem in te kunnen zetten. Ik zou niet het wiel opnieuw willen uitvinden daarin. Er zijn al heel veel gemeentes voor gegaan. Er worden regelmatig aanvragen komen binnen voor laadpalen. Die zullen we tot nu toe behandelen op basis van het beleidskader wat we nu hebben. Vorige raadsvergadering hebben we het volgens mij ook gehad over de handhaving van dergelijke laadpalen om ervoor te zorgen dat we daar ook goeie handhavingsregels voor willen hebben. Nou, dat zijn we momenteel aan het uitzoeken om te kijken hoe we daar al tegen kunnen optreden.

De heer Kremer: Dank u wel. Ik vroeg het ook in verband met plannen voor verdere ontwikkelingen van wijken, dat we het dan wel hebben. Dank u wel.

De voorzitter: De fractie van de ChristenUnie. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw Brouwer-de Jonge: Dank u wel, voorzitter. Loesje heeft een tekst, leren gaat met vallen en opstaan, maar waarom moet ik dan zitten? Over dat zitten daar heb ik een vraag voor de wethouder. Want zitten dat is het nieuwe roken.

De voorzitter: Is dat wethouder Hospers?

Mevrouw Brouwer-de Jonge: Ja, wethouder, maar er is een 'zit met pit-methode' voor scholen. Mijn vraag is eigenlijk of jullie daarmee bekend zijn en of dat misschien wat is voor de Hattemse scholen in combinatie met 'Jongeren op gezond Gewicht' misschien?

De voorzitter: Wethouder Hospers.

De heer Hospers: Ik ken deze specifieke methode niet. Ik weet dat er heel veel methodes zijn en dat we inderdaad vaak moeten kijken van, waar ga je nou je focus op inzetten. Ik weet dat wij scholen bij vlagen best wel overvragen. Niet alleen op het gebied van sport en gezondheid, maar ook als het gaat over cultuureducatie, als het gaat over natuureducatie en alle aspecten meer. Wij horen nog wel eens terug van, u overvraagt ons een beetje en van laten we heel specifiek en selectief bezig zijn. Op dit moment ligt onze focus, als het gaat over gezondheid bij scholen, op, jong op gezond gewicht, naar meer beweging krijgen en het stimuleren van een gezonde leefomgeving en de komende tijd water drinken. Wat dat betreft zou ik u allemaal willen oproepen om mee te doen met de water challenge, omdat we graag willen stimuleren dat mensen meer water drinken in plaats van ongezonde drankjes. Daarmee zijn ze nog niet automatisch in beweging, maar ik hoop wel dat het een goede aanzet is om wel in beweging te komen.

Mevrouw Brouwer-de Jonge: Fijn, dank u wel. Dan had ik nog een vraag. Ik denk ook voor wethouder Hospers. De handel in dyslexie blijkt nogal te lonen. Er worden heel veel kinderen gediagnosticeerd met dyslexie. Dat is gemiddeld was het ongeveer 3,9 procent, maar inmiddels is het in Nederland al 8 procent van de kinderen die een stempeltje dyslexie krijgen. We hebben een artikel gelezen. Daar stond in dat het aantal diagnoses fors omlaag kan. Onze vraag is eigenlijk of dat in Hattem ook zo is. Is de vraag naar zulke testen, is dat ook vrij hoog en hoe wordt daarmee omgegaan?

De voorzitter: Wethouder Hospers.

De heer Hospers: Ik ken de cijfers van Hattem niet uit mijn hoofd. Wat ik wel weet is, het artikel, u was zo vriendelijk om mij van tevoren het artikel in ieder geval even op te sturen, zodat er kennis van kon nemen. Het ging onder andere over organisaties die tegelijkertijd ook indiceren. Wat in Hattem wel aan de orde is, is dat wij een eigen logopediste in dienst hebben. Die onder andere kinderen monitort als het gaat over spraak en taal en leer, nou, ja, taalachterstand. Dat zou wellicht kunnen helpen op het moment dat je de toewijzing en daadwerkelijk uitvoeren van de diensten in ieder geval van elkaar losknipt. Dat je daar meer een stukje objectiviteit in aanbrengt. Tegelijkertijd is het inderdaad een, ik moet heel voorzichtig zijn met wat ik zeg, want er is toch een transcript, maar vaak zie je toch dat bepaalde stempels, zoals je dat duidt, modetrends kunnen zijn. Ik wil dan niet zeggen dat voor iedereen die dat stempeltje heeft gekregen dat van toepassing is, maar statistisch gezien zie je soms in fases dat stempels meer worden gebruikt dan anders. We hebben net een fase gehad van ADD en ADHD. Dat dyslexie ook, bij een bijeenkomst van de week hoorde ik dat met name peuterstress het volgende grote thema gaat zijn, waarvan je nu zou zeggen, wat moet ik ermee, tegelijkertijd, in onze regio zetten we vooral in op normaliseren. Ik heb u meegenomen in de commissie sociaal domein over hoe we willen omgaan met de enorme hoeveelheid aan jeugdhulp die we verlenen. Een van de kernvragen is wel, hoe kunnen we terug naar normalisering? Wat is nou normaal en wanneer hebben we het bijvoorbeeld over een overmatig of een overspannen verwachting van een kind? Dat gesprek moeten we goed voeren, is heel ingewikkeld, heeft ook met cultuurwijziging te maken, dus we zijn er van op de hoogte. In dit specifieke geval, denk ik dat onze lokale logopediste daar een hele goeie werking in heeft.

De voorzitter: De heer Havinga.

De heer Havinga: Dank u wel. Ja, ik wil graag een vraag aan u stellen, voorzitter. Het gaat over Digitenne. Het lijkt een beetje hobbyisme te worden, maar dat is het niet. Ik wil ook eerst even duidelijk maken waarom het geen hobbyisme is. Het gaat namelijk om de ontvangst van omroep Gelderland in Hattem en wijde omstreken. Dat is een publieke omroep, die wordt met publiek geld bekostigd en de Hattemse Digitenne-kijker, dat is maar een handjevol, dat weet ik, die kan hem niet ontvangen. Waarom is het toch belangrijk? Het is principieel gezien belangrijk, omdat het gaat om geld, publiek geld waar we geen vruchten van plukken hier in Hattem. Het is belangrijk ook commercieel gezien. Juist zijn er veel campinggasten, waar we nogal veel van hebben in Hattem, die wel gebruik maken van Digitenne, die juist vaak ook als het gaat om toeristische bestemmingen of uitstapjes zich oriënteren op wat is het aanbod van deze week en hoe ziet de agenda eruit is de raadpleger de teletekst. Vervolgens is dat in Hattem en omgeving niet te ontvangen. Wat wel te ontvangen is, dat is tv Drenthe en dat is tv oost. Dat heeft iets te maken met de inrichting van de Zwolse zendmast, maar omroep Gelderland, het is blijkbaar teveel moeite voor KPN om die er even bij te prikken. Dit aspect waarom het ook belangrijk is, is niet alleen maar hobbyisme van mijn kant, of juist geen hobbyisme, het is onze veiligheidszender. Op het moment dat iets zich afspeelt in deze regio en alle internetverbindingen uitvallen gaan mensen toch de ether op om te kijken van, wat heeft de tv ons te bieden als het gaat om informatie? Dan kom je terecht bij teletekst en bij de rampenpagina's. Die zijn in Hattem opnieuw niet te ontvangen. Ik heb hier een aantal malen aandacht voor gevraagd. U heeft ook toegezegd om te kijken wat daarin mogelijk is, of er iets bereikt kan worden. Ik ben benieuwd of u daar verdere actie in heeft ondernomen en of dat tot resultaten heeft geleid.

De voorzitter: Het eerste wel, het tweede niet. Al in een eerder stadium, dat was denk ik in de vorige raadsperiode, zijn we hier heel druk mee geweest. We hebben contact gelegd om dit probleem aan de orde te stellen. Ik herinner me dat we toen metingen gedaan hebben. Toen bleek eigenlijk dat tenzij een soort Kooi van Faraday achtige setting was, dat je de rampenzender vrij behoorlijk kon ontvangen. Geldt niet voor Digitenne. Dat is eigenlijk het zwakke punt. DATplus, is dat het wel even verbetert. Digitenne blijft gewoon een lastig punt. Ik moet zeggen dat ik nog niet veel verder ben om te kijken of daar een oplossing gevonden kan worden. Dus hij staat bij het lijstje. Ik heb de vragen uitgezet, maar nog met onvoldoende resultaat om daar positief over terug te koppelen.

De heer Havinga: Wat gaat u nu doen?

De voorzitter: Nou, ja, waarschijnlijk u toch te zijner tijd terugkoppelen dat er weinig ruimte in zal zitten en dat het via DATplus, als alternatief en via het normale ether beluisterd zal moeten worden.

De heer Havinga: Maar DATplus biedt alleen radio, maar geen televisie.

De voorzitter: Ja.

De heer Havinga: Maar bent u het wel met me eens dat het principieel gezien niet klopt?

De voorzitter: Het zou veel beter zijn dat, ja, klopt. Dus ik kom daar nog op terug.

De heer Havinga: Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we over uw zendtijd heen. VVD fractie. Mevrouw Guldenaar.

Mevrouw Guldenaar: Dank u wel, voorzitter. Vanmorgen heeft Lidl bij de welstandscommissie haar plannen laten zien. Helaas was ik verhinderd, maar ik ben wel benieuwd naar het advies van de commissie en de plannen. Is er al iets bekend bij deze wethouder?

De voorzitter: Wethouder Schipper.

De heer Schipper: Vanochtend zijn ze bij de welstandscommissie geweest en ik moet vanavond daar melding over doen?

Mevrouw Guldenaar: Nee. Misschien bent u net zo nieuwsgierig als dat wij zijn om te weten wat daaruit is gekomen, maar het mag ook op een later moment, hoor.

De heer Schipper: Nee, ik moet u helaas teleurstellen. Ik heb wel een goed gesprek gehad met de familie. Zij waren ook nog, nou, ook wel bang bijvoorbeeld over de inrit die zou moeten komen op de Zuiderzeestraatweg. U was ook bij de bijeenkomst volgens mij van de Zuiderzeestraatweg. We hebben die inrit, we gaan het ook mogelijk maken.

Mevrouw Guldenaar: Ik heb het over de Lidl.

De heer Schipper: O, ik verstond de Welkoop.

Mevrouw Guldenaar: Komt er een Welkoop dan, nieuw?

De heer Schipper: Die komt. We zijn flink aan de bouw hier. De Lidl heb ik geen informatie over.

De voorzitter: Mevrouw Guldenaar.

Mevrouw Guldenaar: De HAVO heeft samen met de lokale ondernemer uit Hattem mooie borden cq tekst ontworpen voor de parkeergarage en de afsluiting richting de Rabobank. De vraag vanuit hen, is nu, waar wachten we op? De VVD is uiteraard ook nieuwsgierig waar echt het wachten op is. Kan de wethouder daar antwoord op geven?

De voorzitter: Wethouder Schipper.

De heer Schipper: Ja, ik heb vandaag een gesprek gehad met voorzitter van de HAVO morgen zal de projectleider contact opnemen met de HAVO om de specifieke borden door te nemen. Er zijn nog een paar kleine aanpassingen die we willen doornemen. Ik dank trouwens ook de HAVO, ze zitten hier ook op de tribune, dat zij met ons willen meedenken om ons parkeerbeleid op een goede manier te presenteren. Dus bedankt voor hun inzet daarvoor. Dat betekent dat wij binnenkort de borden gaan ophangen.

Mevrouw Guldenaar: Wat specifieker?

De heer Schipper: Ik denk dat dat deze maand wel gaat lukken.

Mevrouw Guldenaar: Dank u. Ik heb nog een vraag over de openbare wc's. De openbare toiletten per inwoner verschilt flink per gemeente en het tekort aan toiletten blijft onverminderd groot, zo stelt de maag-, lever- en darmstichting. Wij willen graag van de verantwoordelijke wethouder weten hoe de situatie op dit moment in

Hattem is, want een gebrek aan openbare toiletten weerhoudt 1 op de 4 buik- en blaaspatiënten er regelmatig van om de deur uit te gaan.

De voorzitter: Dit lijkt me een thema Volksgezondheid of niet wethouder Hospers? Nee?

De heer Schipper: Zij willen niet, dan doe ik het wel, hoor.

De voorzitter: Wethouder Schipper.

De heer Schipper: Nou, misschien dat ik het allemaal schaar onder het project binnenstad. Laat ik het dan zo doen, want ik vind de openbare toiletten vind ik echt een voorziening die je vaak terugziet in de binnenstad. Ik wil er wel eens over nadenken om in fase twee van de binnenstad om eens te kijken of wij in de inrichtingsplannen daar iets met openbare toiletten kunnen doen, want volgens mij is het een prima voorziening. Het is wel een kostbare voorziening, dat moeten we ons wel realiseren, want daar gaat wel onderhoud bij gepaard, maar ik wil er op zijn minst eens over nadenken van zou dat een optie zijn om nu een voorstel voor te kunnen leggen.

De voorzitter: Is dat een toezegging van uw kant?

De heer Schipper: Ja.

De voorzitter: Dan zetten we die zodanig op papier. .

Mevrouw Guldenaar: De heer Kremer had het zo straks erover, het Hattemse Loo. Daar hebben we het in het presidium ook over gehad. Wat ons eigenlijk een beetje bekruipt is, zijn wij op bepaalde momenten voldoende geïnformeerd als het gaat om bestemmingsplannen die wij ooit hebben vastgesteld, maar wat wij eigenlijk graag zouden willen als VVD is dat wij wat actiever betrokken worden bij wijzigingen in bestemmingsplannen. Zeker als het de inwoners raakt, dan heb ik het over het Hattemse Loo, maar ook bijvoorbeeld over H2O wat nu bij de Raad van State is.

De voorzitter: Kijk uw kant op, wethouder Schipper.

De heer Schipper: Ja, volgens mij stelt u zelf de kaders in het bestemmingsplan vast. Dus zomaar even een bestemmingsplan wijzigen zonder raadsbevoegdheid kan gewoon niet. Dus ik weet niet wat er is besproken in het presidium, maar dat kan ik in ieder geval wel terugkoppelen.

Mevrouw Guldenaar: Nee, maar ik kan me voorstellen dat er afspraken zijn gemaakt. Als je ziet bij het Hattemse Loo dat daar toch het een en ander anders loopt dan verwacht en wij niet op de hoogte zijn, maar geïnformeerd worden door een brief van de inwoners, dan had ik graag van tevoren willen weten dat daar iets speelt.

De heer Schipper: Nee, dat heeft natuurlijk te maken met de overeenkomst die naderhand is afgesloten met VLMH. Ik heb het ook van horen zeggen hoe dat gaat, dus ik heb ook te maken met het stuk overlevering van voorgangers. Nou, ja, ik denk dat het, hoe moet dat nou zo goed zeggen, volgens mij hebben we ermee te dealen wat er nu voor ons ligt.

Mevrouw Guldenaar: Ja, nee, het gaat er meer om dat wij graag geïnformeerd hadden willen worden dat dit speelt.

De heer Schipper: U bent geïnformeerd met wat ging spelen. U heeft een brief gekregen die ook naar de bewoners is gegaan, waar eigenlijk de grote lijnen in staan. Als u nadere vragen heeft dan is hier natuurlijk de gelegenheid om die te stellen bij gelegenheid. U heeft dat ook gedaan. Althans, het is aan de orde geweest in de commissievergadering, dus als je erop terug wil komen dan kan in deze raad.

De voorzitter: De fractie van D66.

De heer Kort: Ja, de fractie van D66 heeft een vraag aan wethouder Schipper. De afgelopen weken zijn er op verschillende plekken in de stad nieuwe, slimme afvalbakken geplaatst, de zogenaamde Big Belly's. D66 ervaart deze forse bakken als zeer ontsierend en een historische binnenstad onwaardig. Ook als de bakken nog opgesierd worden met een mooie afbeelding is het aanzien in en van de stad er alleen maar op achteruit gegaan. Ons stedenlied noemt Hattem een echte stad al is het klein. Daar wringt, wat D66 betreft, de schoen. Een prachtige kleine Hanzestad. Volgens toeristen zeer verzorgd met mooie panden en schone straten. Die heeft geen Big Belly's of bullebakken nodig. De bestaande afvalbakken in de mooi niet opvallende, historische, groene kleur waren meer dan voldoende om het eventuele afval aan te kunnen. Helemaal verbazend is het dat op de jeu-de-boulesbaan nu zelfs drie bakken staan. Een plek waar de Pétanquevereniging het meest gebruik van maakt en er zelf ook voor zorgt dat er geen rommel achterblijft. Het Tinneplein is het minst bezochte plekje in Hattem. De historische aanblik wordt daar nu vervuld door bullebakken met een afvalcapaciteit van maar liefst 1800 liter. Dokter Sipke Smits en Heuver waren stadsbeschermers bij uitstek. Zij hebben nu op het Tinneplein terecht hun aandacht gekregen. Echter, zij draaien zich nu om in hun graf bij deze aanblik. Ook op andere plekken in de stad wordt er nadrukkelijk door grootte van de bakken de aandacht weggeleid van de historische uitstraling. In zo een mooie stad nodigt het ook helemaal niet uit om rommel achter te laten. Deze bakken nodigen eerder uit tot een illegale stort van restafval. Wat D66 betreft een zeer ongelukkige keuze. Zij doet een beroep op het college om de plaatsing weer ongedaan te maken, zodat de bescheiden afvalbakken hun vertrouwde plek weer kunnen krijgen. De overbodige Big Belly's zouden wat ons betreft prima geplaatst kunnen worden in een moderne wijk, bijvoorbeeld Assenrade, waar ze wel passen in de omgeving. Ik hoor graag een reactie van de wethouder.

De voorzitter: Wethouder Schipper.

De heer Schipper: Ik zit even te zoeken naar de vraag, maar wat ik in ieder geval hoor, is dat u nu kennelijk een oproep doet om illegale vuilstorting te doen op Assenrade of heb ik dat nou verkeerd begrepen?

De heer Kort: Nee. U heeft denk ik heel goed begrepen van mijn betoog dat zeker op het Tinneplein het een ontsierende zaak vindt en ook onnodig dat daar drie dikke bakken staan. Daar storen wij ons aan. Vandaar dat wij zeggen van, kan dat niet terug gedraaid worden?

De heer Schipper: Het goede nieuws is dat wij precies kunnen zien met sensoren hoe vaak de prullenbak wordt gebruikt, dus hoeveel afval er daadwerkelijk inkomt. Op basis van die sensoren kun je ook bepalen hoeveel, hoe vaak die afvalbak moet geleegd worden. Als blijkt dat het niet nodig is omdat er op het Tinneplein misschien wat te veel capaciteit staat, kunnen we het terugbrengen. Dat weten wij. Wij hebben daar ook bijvoorbeeld aan het begin van de Kerkstraat ook een prullenbak waarvan we zeggen van, nou, misschien kan die wel verdwijnen. Dan gaan we daar inderdaad een andere goeie bestemming voor zoeken. Ja de één vindt het mooi, de ander vindt het lelijk. Voorheen stonden er volgens mij meer dan wel dertig afvalbakken in de binnenstad. Nu staan er zeventien. Volgens mij levert dat minder blik op. Ik ben er erg blij mee. Ik hoor ook erg positieve verhalen. Ja, het is ook smaak, dat deel ik.

De voorzitter: De heer Kort.

De heer Kort: Wij wilden dit signaal toch even afgeven aan u dat wij er niet zo happy mee zijn.

De voorzitter: Het is gebeurd. U heeft nog één minuut voor een eventuele vraag.

De heer Kort: Nou, dan wat nog steeds bij ons speelt is, dat is eigenlijk een terugkerend punt, dat is die rapportage over de bouwprojecten in Hattem. We weten eigenlijk niet precies waar we aan toe zijn of wij nou een toezegging van u hebben gekregen dat we dat gaan doen, een kwartaalrapportage of niet? Zo ja, wanneer is de eerste te verwachten? Ja, ik heb, de vorige maand heb ik dat ook gezegd, dat is echt iets wat ik even met de griffier moet bespreken, want dat is iets in de overdracht van de vorige griffier naar de onze nieuwe, tijdelijke griffier is daar iets niet goed in gegaan. Ik moet dat bespreken. Ik kom daar volgende maand of binnen deze maand, in de maand juni kom ik daarop terug. Ik ga daar geen toezeggingen doen van, u krijgt uw lijstje of niet, ik wil daar met de griffier gewoon een goeie afspraak over maken als het gaat om wat wenselijk is aan informatie en wat we wel of niet kunnen leveren.

4. Hamerstukken

De voorzitter: Goed. Dat brengt ons tot een aantal hamerstukken. Dat zijn de agendapunten 5 tot en met 9. Mijn vraag is dus of u zich kunt vinden in het voorstel wat er bij de afdoening gedaan is. Ik zie allemaal instemmend knikken. Dan zijn de hamerstukken geaccordeerd.

10. Besprekstuk: traject 'Verkenner provincie Gelderland' (besluit nr. 22)

De voorzitter: Besprekstukken. De eerste is het traject verkenner provincie Gelderland. We hebben daar in de commissie uitvoerig over van gedachten gewisseld. Een zienswijze uit de raad is op basis van uw inbreng daar geformuleerd, die heeft u bij het stuk gekregen. U heeft erover na kunnen denken en kan zomaar zijn dat u zegt, nou dat moet nog een paar punten aangescherpt worden. Ik kijk even wie ik als eerste daar over het woord kan geven. De heer Kremer.

De heer Kremer: Voorzitter, dank u wel. U gaf het al aan, in de commissievergadering is al ruime tijd gesproken over dit agendapunt, de verkenner. Het college stelt de raad voor kennis te nemen van de door de provincie Gelderland geformuleerde opdracht, toekomstverkenning Kop van de Veluwe. Het CDA vindt het erg belangrijk dat deze verkenning in een open en transparant proces plaatsvindt waarbij onze raad mee wil denken, werken en beslissen. Het CDA wil meewerken aan een zorgvuldig proces met als doel duidelijkheid te krijgen voor een toekomstbestendig Hattem. Wij hebben een aantal van die kaders die ik net noemde, die zijn verwoord in een brief van onze gemeente aan het college van gedeputeerde staten. Waardoor die kunnen worden toegevoegd aan de definitieve opdracht voor de toekomstverkenning. Als het goed is dan is die brief nu bij de stukken gevoegd. Ik denk dat we nog wel als ware even moeten kijken of die nou inderdaad het juiste versie is, maar dat is even terzijde. Dan heb ik nog wel een punt met betrekking tot het derde gedeelte van het B&W voorstel. In het derde onderdeel van het voorstel vraagt het college om een voorlopige mening te vormen ten aanzien van de positie van de gemeente Hattem in de Kop van de Veluwe, maar naar de mening van het CDA, moeten we vooruitlopend op het onderzoek nu geen positie bepalen van de gemeente Hattem in de Kop van de Veluwe. Moeten we dit onderdeel wel handhaven in het besluit, want zouden wij nu niet moeten aangeven en afwachten wat er uit het onderzoek komt van de commissie die ingesteld wordt? Dan kunnen we daar kennis van nemen en aan meewerken en ook mee over beslissen. Dat is dan, dan is het de uitgangspositie, de stukken, denk ik, die wij in 2016 hebben vastgesteld over Hattem en de toekomst. Aan de

hand van de uitkomsten van die evaluatie die nu gestart wordt dan kan dus worden gezien of onze uitgangspunten nog bijstelling behoeven, dus ik wil graag van de voorzitter straks vernemen bij zijn beantwoording over het derde onderdeel als raad een proces op te starten om vooruitlopend op een gesprek met de verkenner input te verzamelen voor de verkenning en een voorlopige mening te vormen ten aanzien van de positie van de gemeente Hattem in de Kop van de Veluwe. Ik zou eigenlijk concreet dat gedeelte van het besluit willen schrappen. Graag de mening straks van de voorzitter. Dank u wel, in de eerste termijn.

Mevrouw Guldenaar: Voorzitter, mag ik nog even een opmerking maken, want de heer Kremer geeft aan dat het stuk in iBabs staat, maar er staat nog het oude stuk in.

De voorzitter: Ja, ik zag het.

Mevrouw Guldenaar: Dus voor degenen die er niet bij waren net is het misschien verwarrend. Dit is niet het stuk wat we net hebben besproken.

De voorzitter: Ik zag het, ja. Ik kijk even of, is die er wel?

Mevrouw Weeda: Onderste. Agendapunt 10, helemaal onderaan.

De voorzitter: Ja, hij klopt. Dit is de laatste. Ik kan het zien omdat het woordje maatschappij veranderd is door samenleving. Dat is de laatste versie. Goed, dan spreken we over het goede met elkaar. De heer Palland, het woord is aan u.

De heer Palland: Dank u wel, voorzitter. Het zal u misschien verbazen, maar een jaar na het vaststellen van het coalitieakkoord staan wij nog als ChristenUnie pal achter wat we daar hebben opgeschreven. Als Hattem willen we betekenisvol zelfstandig blijven. We zien echter de kracht, we zien de kracht van Hattem in haar schaalgrootte, de nabijheid van bestuur. De versnippering in het politieke landschap is in Hattem beperkt gebleven en we denken dat het ook de bestuurskracht van Hattem kan toenemen als we eerlijk in de spiegel kijken. Waar ligt onze kracht, maar waar moeten we ook misschien versterkt worden? Als we dan naar de verkenningsopdracht kijken is deze op dit moment misschien nog best vaag en niet altijd heel concreet, zoals het CDA ook aangeeft. Wat is goed samenwerken en wat is maatschappelijke opgaven voorop zetten? In dit kader vinden we het ook erg positief dat de provincie ons uitnodigt om samen op te trekken in dit dossier. Zo kunnen we samen een relevant rapport gaan maken. Drie punten die we als ChristenUnie graag nog willen aanstippen in de scoop van het onderzoek, wil ik niet onbenoemd laten. Dat is dat er diverse samenwerkingsverbanden worden genoemd. Zoals ook H2O en ook dat er provincie overschrijdend gekeken wordt. Wat de ChristenUnie betreft is dit voor Hattem heel belangrijk. Grensoverschrijdend denken dat mag ook een nadrukkelijke plek krijgen in de opdracht. Daarnaast houdt, of sorry, in het nieuwe coalitieakkoord van de provincie wordt het ook onderkend. De opgaves staan centraal en niet de structuur van samenwerken. Dus wat bindt ons in de regio, het tweede punt. Het onderzoek wil het speelveld in kaart brengen. Als toevoeging hierop hebben wij om vooral te kijken naar de identiteit van de regio. Als Gelderse streek en als Hanzesteden hebben een rijke geschiedenis en het feit dat was na ruim 600 jaar nog profiteren van het oude Hanze samenwerkingsverband onderstreept ook het belang van goede samenwerking voor het vormen van een identiteit als regio. Binnen SNV-verband zien we daar nog een grote ontwikkeld potentie. Welke opgave binnen ons? Welke identiteit delen we? Wij vinden dat er in het onderzoek ook de factor identiteit binnen deze regio moet worden meegenomen. Het derde, grip op het bestuur door de inwoners. In de jaren die achter ons liggen hebben we de toenemende schaalvergroting gezien zowel in het publieke domein als het publieke domein. Dat deze consolidatieslag lang niet altijd tot de gewenste lastenverlaging leidt hoeft ik in deze

raad niet uit te leggen. Groter is niet altijd beter. In Zwolle staat al jaren een ongebruikt station, maar ook de begrotingsperikelen in de gemeenschappelijke regelingen spreken voor zich. Een groter probleem is dat de inwoners van Nederland en de inwoners van Europa steeds meer grip op hun directe leefomgeving dreigen kwijt te raken. Met het verdwijnen van gemeentes uit kleine steden verdwijnt ook het menselijk gezicht van het politieke bestuur. Een hele generatie wordt opgevoed met het idee dat de overheid alleen een bedrijf is en dat marktwerking goed is voor de publieke dienstverlening, maar die weg loopt dood. Inwoners van Nederland willen juist meer grip op bestuur. Kansen voor meer directe democratie en het contact van de raadsleden met inwoners van Hattem is daarin belangrijk. Tot slot, in het coalitieakkoord staat dat we betekenisvol zelfstandig willen blijven. Deze betekenis zien we ook in de identiteit die ons bindt, maar ook een goede debatten waarin de inwoners van Hattem contact kunnen hebben met raadsleden. Als onderdeel van onze bestuurskracht in Hattem zou de ChristenUnie het mooi vinden als we de richting van het onderzoek raadsbreed ook deze kleuren kunnen meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk richting VVD. Mevrouw Guldenaar.

Mevrouw Guldenaar: Dank u wel, voorzitter. Hattem is een prachtige stad met een aangenaam woonklimaat en betrokken Hattemers, maar Hattem is ook kwetsbaar, zeker financieel gezien. Steeds meer taken vanuit de rijksoverheid komen richting de gemeente en vraagt daarom steeds meer een wendbare en veerkrachtigheid van onze ambtelijke organisatie. Waarbij we ook steeds weer stil moeten staan bij de vraag kan en redt Hattem het bestuurlijk gezien nog wel zelfstandig? Eigenlijk is daar het antwoord op nee, maar toch gaan we steeds weer tegen beter weten in op dezelfde voet door. Wat is dat dan toch? De hang naar eigen identiteit of de koppigheid? Sinds 2014 buigt de gemeenteraad zich met regelmaat over de bestuurlijke positie van Hattem. De H2O fusie tussen Hattem Heerde en Oldebroek is op het laatste moment niet doorgegaan. De H2O fusie tussen Hattem en Heerde en Oldebroek is op het laatste moment niet doorgegaan. Het verzet vanuit de raad en de inwoners van Hattem was te groot. Begrijpelijk aangezien zij in dit traject niet waren meegenomen en de fusie met rauw op hun dak viel. Daarnaast bleken ook de cultuurverschillen onderling te groot. Wat de VVD betreft is dit een gepasseerd station. In februari 2016 voerde de toenmalige raad wederom de discussie over de toekomst van de gemeente Hattem. In tegenstelling tot 2014 '...' een bestuursopdracht vastgesteld met daarin een nadrukkelijke keus voor de samenwerking met Zwolle. Als provincie '...' mogen vormen. Vandaag de dag staat wat de VVD betreft bestuursopdracht samenwerking met Zwolle nog steeds en dekt de toekomst '...'. Het is essentieel, zeker gezien de geschiedenis dat het traject volledig transparant en open gevoerd moet worden. Nadrukkelijk gekeken moet worden wat Hattem vindt als identiteit, historische banden, '...', omstandigheden '...'. De raad van Hattem deelnemen aan de '...' in het proces en de bewoners van Hattem gekocht worden in dit project. Wat de VVD Hattem betreft moet er onderzocht worden wat goed is voor Hattem en wij ons goed moeten laten leiden en geleid worden wat gemeenten om ons heen willen. Het gaat ten slotte om de toekomst van ons Hattem.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kort.

De heer Kort: Dank u wel, voorzitter. We hebben de opdracht, zoals hij er ligt, voorgesteld en doorgegeven aan de staten. Hebben wij uitvoerig besproken in de fractie en ook de concept reactie die er lag hebben wij besproken. De fractie heeft eigenlijk geconstateerd dat wat ons betreft dit onderzoek eigenlijk overbodig is. Vele onderzoeken zijn daar reeds geweest, het is voor ons de vraag of dit onderzoek wel genoeg toegevoegde waarde levert ten opzichte van eerdere onderzoeken. In februari 2016 hadden wij als raad een standpunt ingenomen. Dat heeft geleid tot een bestuursopdracht. Dat was volledig in lijn met de nota Sterk Bestuur, dat is volgens ons nu nog steeds actueel. Ook wij staan achter het adagio 'betekenisvol zelfstandig'. In de

commissie hebben wij aangegeven welke beleidsterreinen wat ons dat betreffen. Dan toch nog even concreet over de opdracht. Het is ons nog steeds onduidelijk wat de Gedeputeerde Staten nu wil met deze opdracht. Zeker gezien de meerdere onderzoeken is dat onduidelijk. Ook moeten we Pechtold citeren “dat er een nietje doorheen moet”. Met de analyse hebben wij zelf geen probleem. Wellicht kan dit tot nieuwe inzichten leiden. Daar willen wij ook open voor staan. We hebben vooral besluit tegen ‘...’ en dat is volgens ons een bestuurdersvraag. De verkenner schrijft op wat hij vindt van wat de gemeente Hattem moet doen, rapporteert dit aan de gedeputeerde staten en die gaat volgens onze gemeente met deze punten aan het werk. Daar hebben wij geen behoefte aan. De raad moet aan zet blijven, volgens ons. Dus dit deel van de opdracht moet eraf, zoals wij reeds in de commissie hebben gezegd. We hebben hiervoor in het presidium een uitgebreide reactie voorbereid. Daar hebbende partijen onderling dan ook input op geleverd, maar in principe kunnen wij ons daar in vinden, in de reactie. Hier en daar hadden we toch wel wat andere ‘...’ willen hebben, maar je moet daar natuurlijk toch met elkaar toch doorheen kunnen komen. Zoals die er nu ligt, kunnen wij ons er in vinden.

De voorzitter: Mevrouw Stapper.

Mevrouw Stapper-Bosman: Ja, dank u wel, voorzitter. Laten we realistisch zijn, de gemeente Hattem is klein en dat met een steeds grotere opgave die wij voor onze kiezen krijgen, moet men zich afvragen in hoeverre dit nog zelfstandig uitgevoerd kan worden en tegen welke prijs. In het verleden hebben er al diverse onderzoeken plaatsgevonden en de Partij van de Arbeid vraagt de verkenner hier zeker rekening mee houden. Doorwerken moet niet mogen gebeuren. Daarnaast is het voor de Partij van de Arbeid naast provinciegrens ook een gemeentegrens niet leidend. Afsluitend wenst de Partij van de Arbeid de verkenner succes en we zijn zeer benieuwd naar de uitkomsten.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Het is natuurlijk heel lastig, een onderwerp dat zo breed is als dit een hele breed gedragen lijn te kunnen formuleren. U bent er wel in geslaagd, denk ik, in de brief zoals je voorligt en ik hoor u allen dat uw instemt met de zienswijze zoals hij is. Zoals hij hier ligt. Dus dat is heel goed, denk ik. Even terug in de tijd, de discussie over bestuurlijke samenwerking, bestuurlijk samengaan in dit gedeelte van Gelderland die is al wat ouder. We hebben bestuursrecht metingen gedaan naar, u refereert in discussie H2O et cetera, dus eigenlijk wel een dikke tien jaar zijn we hier met deze kwestie bezig. Je merkt dat de gevoelens, dat die dat die verschillend zijn hoe je er in inzit. Dat heeft met politiek te maken, dat is logisch. Het beeld wat je ‘...’ schetst. Eén van de moeilijke dingen vond ikzelf, dat vonden we als raad ook, dat wil je een keuze maken dan moet je met elkaar eigenlijk tot een bepaalde consensus komen en dingen niet met een nipte meerderheid willen aannemen. Eén van de, u refereert eraan, één van de waardevolle elementen, vond ik, van de exercitie hielden in 2015 en 16 die leidde tot het constatering van februari 2016 is dat je je koers moet uitzetten in een gekwalificeerde meerderheid. Dat is best lastig, omdat je te maken met emotie, met gevoelens, met oriëntaties en waarden en alles wat daarmee samenhangt. Ik denk dat dit een hele mooie opzet is voor discussie die we gaan voeren samen met de verkenner en met de andere gemeenten. U noemt daar een aantal dingen die mij aanspreken. Eén is, dan pakken we even het grensoverschrijdend, grens ontkennend denken. Het gaat erom dat de problematiek, de thema's, de opgaven die je met elkaar deelt dat je die voorop zet en dan kijkt welk construct erbij hoort, niet andersom. Dat is essentieel. Dat dat breder is dan alleen de op van de Veluwe is helder. Dat vloeit voort uit ook hele waardevolle documenten zoals de Kracht van Oost waar die regio Zwolle natuurlijk in benoemd wordt en meer documenten en ook de tussenbalans van de provincie van vorig jaar die geeft aan dat het gebied tussen de daily urban systems de moeite waard is om daar een nadere verkenning te plegen. Is het dan dat een nietje er doorheen het antwoord is? Nee, ik denk dat je met elkaar moet kijken, moet kijken wat je kunt vinden. Het geheel moet meer zijn dan de som van de deler. Een

nietje doorheen is misschien een som van die deler en daar kan iemand anders chocola van maken, maar met elkaar daar toe komen dat is wel een goed punt. Gelijkwaardigheid van bestuurlijke partijen is daar een essentieel element in. Provincie heeft aangegeven in dezelfde evaluatie die plaats heeft gevonden voor politiek seizoen dat men dat wil. In de vorige regeerperiode van de provincie en ik hoop dat men ook op die manier het gesprek ons aangaat op basis van gelijkwaardigheid van overheden in deze regio. Het gezamenlijk aanpakken gaan we dus doen. Dat is allemaal keurig verwoordt. Het nauw betrekken van de raad is een essentieel iets. U noemt dat, ik deel dat volkomen. Het gaat niet alleen zeg maar het betrekken in de analyse, maar ook in de duiding van de uitkomsten en in de vervolgstappen die eventueel moeten worden gegeven als dit rapport op een gegeven moment deze analyse er ligt. Het raadsvoorstel dat omvat een aantal punten. En het, moet ik even kijken dat ik de goede te pakken heb, het raadsbesluit doet een aantal punten. De derde is het proces op te starten om vooruitlopend op et cetera. De heer Kremer heeft er woorden over gezegd. Die vragen enige inkleuring. Het gaat er niet om, denk ik, wat mij betreft, dat je het proces van nul af aan begint. Het gaat erom dat we het gesprek wat we gehad hebben en wat leidde tot een besluit, een raadsbesluit in februari 2016 dat we dat met elkaar nog eens even tegen het licht houden, nog even toetsen aan veranderde omstandigheden, er is wel wat gebeurt in drie jaar tijd, de politiek samenstelling in de raad is veranderd en met elkaar weer die eenheid vormen waarmee we gesprekken met die verkenner kunnen aangaan. Zo moet u dat interpreteren en niet een bottom-up proces om onze eigen positie te gaan bepalen. Het is even een paar sessies een evaluatie en het oplijnen voor het gesprek met die verkenner. Daar wilde ik het even bij laten. Ik kijk of u behoefte heeft aan een tweede termijn. Dan loop ik hetzelfde rondje weer. De heer Kremer.

De heer Kremer: Ja, toch nog even over dat derde punt van het besluit waar u het net over had, voorzitter. Kijk, als je, wat u aangeeft daar heeft het CDA niet zoveel bezwaar tegen, maar als je kijkt naar wat er staat dat er dus input verzameld gaat worden om met elkaar een voorlopige mening te vormen ten aanzien van de positie van de gemeente Hattem in de Kop van de Veluwe dan gaat dat nog wat verder dan wat u net zei. Dus ik vind het te zwaar eigenlijk overkomen om dat nu in dit besluit op te nemen. Als u had gezegd van, besluit om het proces van februari 2016 te herijken. Dan is dat veel duidelijker.

De voorzitter: Ja, dat mag ook. Maar het woord herijken vind ik weer wat zwaarder klinken, in alle eerlijkheid. Dat gelijk even ter discussie willen stellen, je wilt dus evalueren. Niet van nul af aan beginnen, maar eens kijken of de besluiten die je toen genomen hebt nog past in de situatie waar we nu zijn met elkaar. Dan vind ik herijken eigenlijk een te zwaar woord. De heer Palland.

De heer Palland: Voorzitter, ten aanzien van het derde punt, volgens mij hebben we dit ook in de commissievergadering zo met elkaar besproken dat we deze afspraken willen maken om dit gesprek met elkaar aan te gaan. En er zijn ook al data voor geprikt. Dus misschien dat het, zoals de heer Kremer voorstelt, niet nodig is om dat punt in het raadsbesluit op te nemen, dat dat dus geamendeerd kan worden. Daar staat de ChristenUnie in principe welwillend tegenover.

De voorzitter: Ik reken meteen dit punt als u dat allen gerieflijke vindt, dan kan dat natuurlijk. Als we maar wel zorgen dat we goed voorbereid gesprekken met die verkenner aangaan, daar gaat het om. VVD.

Mevrouw Guldenaar: Daar zijn we het ook mee eens. Punt drie kan geamendeerd worden. Misschien voor de kijkers thuis en op de tribune, zou iemand de het conceptopdracht zoals die nu ligt voor kunnen lezen, zodat de kijkers thuis ook weten wat wij richting het college van gedeputeerde staten gaan sturen?

De voorzitter: Doe eens een poging. Als u begint.

Mevrouw Guldenaar: Bij de brief van 18 maart 2019 heeft u het college en de raad van Hattem verzocht om input te leveren op de conceptopdracht voor toekomstverkenning voor de Kop van de Veluwe. Op maandag 20 mei is de conceptopdracht besproken in de raadscommissie. Op maandag 3 juni 2019 is de conceptopdracht besproken in de raad en is besloten om u de volgende input mee te geven voor de conceptopdracht. Hattem wil betekenisvol zelfstandig zijn. Vandaaruit willen we benadrukken dat ook gekeken wordt wat vanuit het perspectief van onze inwoners belangrijk is. De nabijheid van het bestuur en gemeentelijke dienstverlening in de lokale samenleving. De raad van Hattem hecht er daarom belang aan dat inwoners en de gemeenteraad op een passende manier meegenomen worden in dit traject. Onze raad heeft kennisgenomen van de nieuwe coalitieakkoord van de provincie Gelderland. De titel Samen voor Gelderland en de inhoud spreken ons als raad aan. In de samenvatting lezen wij onder andere, de kracht van een sterk bestuur zit ook in de kwaliteit van de samenwerking met ons partners. Onze raad is het hier van harte mee eens en werkt dus graag samen met u mee aan de toekomstverkenning. Het is voor de raad van Hattem niet duidelijk welke knelpunten de provincie in Hattem heeft gesignaleerd, waar maatschappelijke opgaven om een snelle oplossing vragen. De raad hecht eraan deze knelpunten van u te vernemen, omdat een toekomstverkenning een transparant en open proces moet zijn. De raad van Hattem gaat ervan uit dat de verkenning op basis van gelijkwaardigheid tussen alle bestuurlijke partners plaats zal vinden. In de opdracht wordt wel gesproken over de DUS-regio en dus breed gekeken, maar wij zouden graag zien dat de analyse grens ontkennend is, zowel waar het provincie als gemeentegrenzen betreft. Verder hechten wij er zowel vanuit bestaande als potentiële samenwerkingsrelaties aan dat de Kop van de Veluwe, als noemer, niet betekent dat de kansen en de koers voor de Kop van de Veluwe slechts binnen het gebied van de Kop worden gezocht. Hattem heeft door haar ligging en de oriëntatie van inwoners en bedrijven een groter gebied dan de Kop van de Veluwe, waarin met partners aan de opgave gewerkt wordt. De raad van Hattem ziet graag dat er zo breed mogelijk gekeken wordt. Wij hopen dat een rapport een analyse en inzichten oplevert waar de gemeente en de provincie mee vooruit kunnen. Wij willen graag samen met de andere betrokkenen gemeente betrokken worden bij de duiding en vervolgstappen die aan het rapport van de verkenner gegeven gaat worden. Met vriendelijke groet, het college, burgemeester en wethouders en de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Voor degene die dat niet onmiddellijk pakken, DUS-regio staat voor Daily Urban System. In goed Nederlands is het eigenlijk de regio waar je functioneel onder hoort. U was in de tweede termijn, dus dank voor het voorlezen.

Mevrouw Guldenaar: Dat was het.

De voorzitter: Ja, de fractie van D66.

De heer Kort: Ja, wat ons betreft kan het derde deel van het besluit ook vervallen. Wij sluiten daarbij aan bij de heer Kremer van het CDA. Ik wil inderdaad nog benadrukken, ik denk dat dat in deze reactie wel voldoende tot uiting komt, dat we absoluut niet naar een situatie moeten dat we een verkenner hebben die interviewt de verschillende partijen, daarna op zijn kamertje gaat zitten en een rapport samenstelt en dat wij dat dan vervolgens weer gaan krijgen. Dat willen we echt voorkomen en we hopen op dat punt dat de boodschap die in dit memo staat overkomt.

De voorzitter: De brief gaat die richting op. PvdA fractie.

Mevrouw Stapper-Bosman: Ja, ik heb verder niks toe te voegen.

De voorzitter: Dan stel ik vast dat we punt drie van het raadsvoorstel schrappen. Dat we verder het voorstel aannemen met toevoeging van de brief zoals zojuist is voorgelezen. Stemt u daarmee in? Ik zie unaniem knikken en de hand opsteken.

11. Bespreekstuk: wijziging GR Basismobiliteit (Plus OV) (Besluit nr. 23)

De voorzitter: Wij komen uit bij het volgende agendapunt dat is de wijziging GR basismobiliteit, Plus OV. Wethouder Hospers. Ik was net bij CDA begonnen als we nu bij de ChristenUnie beginnen dan springen we zo door.

De heer Havinga: Ja, dank u wel. Ja, voor ons ligt het voorstel om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen. Dat heeft te maken met het terugtrekken van een aantal steden voor een aantal diensten. Als we gewoon kijken puur inhoudelijk het voorstel dat hebben eigenlijk geen enkele aanleiding om hier op tegen te zijn, dus wat ons betreft zijn wij hier voor. In de volgende commissievergadering, raadsvergadering gaan we nog spreken over de andere stukken die op de agenda staan. Dan willen we daar ook uiteraard gebruik van maken, maar voor dit moment niet. Dank u wel.

De voorzitter: De fractie van de VVD.

De heer Boer: Ja, dank u wel, voorzitter. De VVD Hattem was, is en blijft nog steeds kritisch als het gaat om Plus OV. De cijfers 2018 jaar bij Plus OV en ook in de media al de nodige aandacht gekregen. Aandacht en zorg die ze bij Plus OV ook hadden kunnen besteden aan kwetsbare reizigers. Vooral onder de leerlingen, ouders of cliënten, waar het al vaker is misgegaan, want daar heeft het telkens een grote persoonlijke impact. Voor ons allemaal is elke klacht er een te veel. We willen daarom van de wethouder weten wanneer hij bij ons als raad terugkomt om aan te geven dat het voor aankomend schooljaar wel is geregeld. Verder vinden wij het als VVD zorgwekkend dat Plus OV nog steeds een ongeleid projectiel blijkt te zijn. In 2017 waren wij kritisch over de wijze waarop Plus OV was ingericht. Zo kon gemeente op elk moment uitstappen en zou Plus OV het vervoer in eigen beheer gaan plannen. Dat uitstappen heeft nu voorliggende wijziging tot gevolg, want verschillende gemeenten hebben besloten een deel van de taken niet meer bij Plus OV af te nemen. In 2018 willen wij als VVD Hattem een zienswijze indienen om Plus OV te bewegen met concrete voorstellen te komen hoe zij dachten het vervoer efficiënter, maar vooral effectiever in te richten. De zienswijze was naar aanleiding van de gewijzigde begroting 2018, waarin de kosten al hoger uitvielen dan eerder begroot. Dat als gevolg van een verbeterprogramma dat in 2017 was ingezet. Volgens Plus OV zouden in de tweede helft van 2018 die extra kosten grotendeels verdwijnen, omdat het grootste gedeelte van de externe inhuur na mei 2018 niet meer aanwezig zou zijn. Ook zou de inzet van het externe callcenter versneld worden afgebouwd. Verder zouden de gestegen lasten van het route gewondenvervoer na augustus 2018 gaan dalen met vijftien procent als gevolg van een herziene planning. Ondanks deze mooie woorden willen wij als VVD alsnog een zienswijze indienen. Zoals in de conceptbegroting 2019-2022 niet opgenomen hoe het bestuur de gestelde doelen dacht te realiseren. De andere partijen van deze raad zagen op dat moment de noodzaak van een zienswijze niet in. Nu misschien wel, want die mooie woorden bleken niet realistisch te zijn. Bij dit agendapunten is namelijk ook de conceptjaarrekening 2018 opgenomen. Ten aanzien van het route gebonden vervoer was het volgens Plus OV opnieuw een turbulent jaar. De bereikbaarheid van de centrale was onvoldoende en ook de gemeente ontvingen klachten en meldingen. Volgens Plus OV heeft de problematiek ertoe geleid dat er veel routes zijn gerepareerd. De bezettingsgraad is sterk gedaald en daardoor reden meer voertuigen.

De voorzitter: Ja, ik kijk eventjes of u nu met het goeie bezig bent, want het gaat op de gemeenschappelijke regeling.

De heer Boer: Ja, dat klopt. Uiteindelijk komen verschillende elementen erin terug. Het kostenniveau is in 2018 sterk gestegen. Deze opsomming is zeer tegenstrijdig met de doelen die bij de start van Plus OV zijn gemaakt. Onder andere een structurele besparing van tenminste vijf procent op vervoer als gevolg van regionaal plannen, het verhogen van de bezettingsgraad en het vergroten van de zelfredzaamheid door het gebruik van maatwerk vervoer te beperken wanneer er een passend OV alternatief is. Mogelijk is die tegenstrijdigheid voor de gemeente Apeldoorn, Deventer en Zutphen wel aanleiding geweest om het route gebonden vervoer niet meer bij Plus OV onder te brengen. De route verbonden vervoerskosten zijn in 2018 met 2,4 miljoen oftewel 34 procent gestegen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Dus een gewijzigde begroting lag er al. Deze stijging in kosten kan volgens Plus OV voor de helft worden verklaard door een hoger vervoerd volume en voor de helft door een hogere prijs per reiseenheid. Kijkend naar het hoge vervoersvolume. Er blijkt nu dat bij de gewijzigde begroting geen rekening is gehouden met het feit dat eind 2017 een aantal reizigers vanwege de opstartproblemen door de gemeente zelf werden vervoerd. De verdere verklaring, een circa vijfhonderdduizend euro is volgens Plus OV moeilijk te maken, omdat de begroting was ingeschat op basis van de uitgaven de laatste 4 maanden van 2017. Dan de hoge prijs per reiseenheid. Onder andere in de zomer van 2018 zijn met de vervoerders afspraken gemaakt in verband met de lage bezettingsgraad, waardoor de facturatie van de vervoerders was gebaseerd op which ever is higher. Deze afspraak was dus ten tijde van de gewijzigde begroting 2018 ook wel bekend, maar is door het management niet in de gewijzigde begroting verwerkt en wij waren er als raad ook niet van op de hoogte. Al met al is er volgens ons dus sprake van een ongeleid projectiel. Ondanks dat het management grof gemeenschapsgeld krijgt betaald. Zo zijn de personeelskosten met driehonderdduizend euro overschreden, onder andere vijftigduizend euro overschrijding management en vijvenzestigduizend euro overschrijding operationeel management. In 2018 heeft de directeur van Plus OV een vergoeding, met een chic woord, bezoldiging gekregen van €246.000 euro exclusief btw. Als klap op de vuurpijl heeft het vertrek van de oud-directeur ook nog een nadeel aan juridische ondersteuning opgeleverd van dertigduizend euro. Wij als VVD willen graag van de wethouder weten hoe hij dit nog kan uitleggen als een regionaal, solide, efficiënt, klantvriendelijk en duurzaam vervoerssysteem. Verder willen wij dat de wethouder inzichtelijk maakt welke alternatieven er zijn, want tijdens de commissievergadering merkte de wethouder op, de alternatieven zijn niet beter, maar wij weten nog steeds niet als raad welke dat nu daadwerkelijk zijn. Tenslotte, op welke wijze kan de raad mede vanwege deze zorgwekkende cijfers alsnog invloed op Plus OV uitoefenen? Of blijft het bij het uiten van onze wensen en bedenkingen, zoals wij ook alleen mochten doen bij het besluit met betrekking tot de verlenging van Plus OV? Met betrekking tot het voorliggende gewijzigde regeling hebben wij verschillende technische vragen gesteld, waarvan enkele uiteindelijk vanavond nog zijn beantwoord door de ambtenaren, waarvoor onze dank. Sommige zaken, onder andere de wijze van gedeeltelijk uittreden, zouden wij misschien anders hebben geregeld, maar wij kunnen instemmen met het voorliggende besluit. Bedankt, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van D66. De heer Kort.

De heer Kort: Ja, ik ben een beetje verbaasd over de reactie van de VVD. Voor ons had dit een hamerstuk mogen zijn. We praten over een uittreding van een aantal partijen die juridisch geregeld moet worden. Daar had volgens mij de VVD een paar technische vragen over, daarom is het ook een bespreekstuk geworden en ik hoor nou een heel relaas over Plus OV. Daar zit natuurlijk best hier en daar een kern van waarheid in. Ik moet zeggen, in de commissievergadering heeft de wethouder ons behoorlijk meegenomen in de Plus OV situatie. Hij was daar erg open in ook erg open in over vragen die nu door de VVD worden gesteld van, is Plus OV in feite wel in staat om zijn doelstellingen ook te halen.. Dat is mij duidelijk wel bijgebleven en hij heeft ons ook meegenomen in de problematiek en waar Plus OV voor staat. Dat is allemaal niet echt lekker. Dat is denk ik

iedereen wel bekend, maar ik heb geen behoefte nu, naar aanleiding van dit verhaal, om een heel verhaal te houden over Plus OV en dat zal ik niet doen. Wat ons betreft had het als hamerstuk gewoon door gemogen.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van de Partij van de Arbeid. De PvdA, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Stapper-Bosman: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk was het voor ons ook gewoon een hamerstuk, maar ik wil toch nog even reageren op het verhaal van de VVD, want eigenlijk moet ik gewoon lachen. Destijds heeft de Partij van de Arbeid als enige tegen gestemd, tegen Plus OV. Dat hebben we al vaker herhaald en nu herhalen we het nog maar een keer, de VVD heeft destijds voor gestemd en, ja, ik weet het, soms heb je naar aanleiding van de kennis kun je op een besluit terugkomen maar, ja, had toen toch maar geluisterd.

De voorzitter: Mevrouw Van Duinen. Fractie van het CDA.

Mevrouw Van Duinen: Ja? Prima. Allereerst willen wij wethouder Hospers hartelijk danken voor de uitgebreide informatie die wij hebben mogen ontvangen. De afgelopen periode hebben er veel veranderingen plaatsgevonden binnen Plus OV. Toch blijven wij ons zorgen maken omtrent een aantal punten binnen de dienstverlening van Plus OV. Tijdens de commissievergadering is ons verteld dat Plus OV goed op weg is, betreft het op korte termijn behalen van de kwaliteitsdoelstellingen. Wat het CDA betreft blijft het garanderen van kwaliteit van de cliënten prioriteit nummer één voor Plus OV. Als het gaat om de financiën hebben wij echter zorgen. Er is een forse overschrijding op de begroting te zien in de conceptjaarrekening. Op zich is dat gezien de verschillende genoemde maatregelen begrijpelijk, maar wat het CDA betreft is het wel van belang dat er in de toekomst niet opnieuw dergelijke overschrijdingen zullen plaatsvinden. Wat gaat Plus OV er aan doen om dit in de toekomst niet meer te laten gebeuren? Wat ons betreft is deze wijziging akkoord verder.

De voorzitter: Dank u wel. Richting de wethouder, ik heb een enkele vraag. De laatste was nog één van de feitelijke vragen, wat gaat u doen om overschrijding te voorkomen? Voor de rest hoor ik veel instemming en niet een conclusie dat het, een zienswijze ingediend moet worden.

De heer Hospers: Nee, ik ben ook wat verrast door de ontwikkeling van deze vergadering. Het agendapunt is inderdaad als bespreekstuk opgevoerd, namelijk de wijziging van de gemeenschappelijke regelingen basismobiliteit, een statutenwijziging. Daarnaast heeft op de lijst ingekomen stukken de conceptjaarrekening gestaan. Ik zie dat die in iBabs is toegevoegd, waardoor de indruk wordt gewekt dat dat mede een bespreekstuk is gemaakt. Daar ben ik niet van op de hoogte. Bij mijn weten hebben we alleen gesproken over de wijziging in GR basismobiliteit. We hebben ook gezegd dat in de volgende vergadering de conceptbegroting 2020 en verder ligt, de definitieve jaarrekening en hebben we ook afgesproken dat we daar dieper ingaan op de problematiek rond de Plus OV, dan wellicht nog verder op de financiële aspecten, anders dan dat we in de afgelopen commissievergadering hebben gedaan. Dus ik ben wel wat ontstemd moet ik u bekennen over de voortgang van dit gesprek zo. We hebben ons best gedaan om alle technische vragen om de statuten goed te beantwoorden. Ik ben ook wel wat teleurgesteld in van, zie je wel, het Plus OV is niks, wordt niks, we hadden het gezegd, had maar naar ons geluisterd. Volgens mij is dat niet de wijze waarop Plus OV geholpen is en in de toekomst goed verder gaat. We hebben vrij recent met zijn allen bij goed, gezond verstand een brede afweging gemaakt om door te gaan met Plus OV. Daar bent u uiteraard goed over geïnformeerd en heeft u uw inbreng over kunnen doen. Dus ik vind het een niet helemaal past zoals hier nu op dit moment verloopt.

Mevrouw Stapper: Mag ik daarop inhaken?

De voorzitter: Laat hem eerst even zijn betoog afmaken. Dat lijkt me goed.

De heer Hospers: Volgens mij zijn er geen inhoudelijke vragen gesteld als het gaat over de GR wijziging en ik zou toch eigenlijk willen vragen om alle andere vragen, zoals afgesproken, gewoon in de volgende commissiebehandeling mee te nemen, waarbij we ook gewoon de begroting en de gewijzigde begroting 2019 voor ogen hebben.

De voorzitter: Ik kijk even of dat ... Ik wou u met name vragen over kostenoverschrijding vanuit de hoek van mevrouw Van Duinen, gerelateerd aan de GR. Is dat een vraag die u de volgende keer inbrengt of die we relateren aan de gemeenschappelijke regeling?

Mevrouw Van Duinen: Is prima.

De voorzitter: Ja.

De heer De Boer: Ja, wij hebben enkele vragen gesteld en daar zouden wij graag antwoord op willen hebben, indien dat mogelijk is.

De heer Hospers: Wat gaan we doen, voorzitter? Gaan we buiten de orde van het agendaonderwerp en daar dieper in op Plus OV en de problematiek?

De voorzitter: Ik stel voor dat we het houden bij het onderwerp dat is, maar dan kijk even, ik heb niet heel scherp welke vragen u nou gerelateerd heeft aan het onderwerp zoals het geagendeerd is en welke meer te maken hebben met het financieel beheer en beleid.

De heer De Boer: Uiteindelijk is de conceptjaarrekening 2018 gewoon opgenomen onder de agendapunten. Kijk, en op een gegeven moment, de partijen die zijn uitgetreden hebben natuurlijk ook financiële gevolgen. We zien nu eigenlijk al financiële gevolgen en misschien komt er straks nog een hapje bij. We hebben natuurlijk de afgelopen schooljaren dingen verkeerd zien gaan. We zien een bepaalde ontwikkeling, daar heeft de wethouder ons in de commissievergadering ook in meegenomen. Die hopen we straks dat dat ook voortgezet wordt. Dat is ook één van mijn vraag die ik stelde, wij willen daarom van de wethouder weten wanneer hij bij ons als raad terugkomt om aan te geven dat het voor aankomend schooljaar wel is geregeld. Dus wanneer kunnen wij een terugkoppeling daarover verwacht? Verder gezien het, de conceptcijfers die er liggen, waren wij als VVD ook benieuwd, wij willen graag van de wethouder weten hoe hij dit nog kan uitleggen zoals wij ook van tevoren hebben afgesproken en waar we ook dus mee hebben ingestemd als een regionaal, solide, efficiënt, klantvriendelijk en duurzaam vervoerssysteem.

De voorzitter: Mevrouw Stapper, u had een vraag.

Mevrouw Stapper-Bosman: Nou, ik had geen vraag maar een opmerking. Inderdaad zeg ik van, had destijds maar naar ons geluisterd, maar daarmee interpreteert u nu eigenlijk niet wat ik bedoel. Kijk, destijds was het een andere beslissing, maar nu zitten wij of hebben wij Plus OV, daar hebben we mee te dealen. Wij zien ook en we horen ook dat het steeds beter gaat en daar zijn we ook zeer content mee. Wij hopen dat die lijn zich ook voortzet, maar goed, als ge destijds die keuze over had moeten doen, misschien hadden sommigen partijen dan wel een andere beslissing genomen.

De voorzitter: U brengt me een beetje in verwarring, want het thema dat voorligt is, de besluit die gevraagd wordt, is instemmen met een gewijzigd gemeenschappelijke regeling basismobiliteit en geen zienswijze in te brengen. In de volgende vergadering zijn de jaarstukken aan de orde, die zijn nu al bijgevoegd. Ik vraag me af

inderdaad waar de focus moet liggen, ik snap dat wel dat er een bepaalde connectie bestaat tussen die twee, maar u zegt tegelijkertijd, wij gaan geen zienswijze indienen, zijn akkoord met het besluit zo hiermee door te gaan. Dus dat betekent dat u op zich akkoord gaat met de wijziging van de GR en dat uw kritiek zich met name richt op de vraag hoe het werk gaat binnen die GR. Dus in die zin is het denk ik het meest voor de hand liggend als u uw betoog, wat dat betreft, meeneemt naar de volgende commissievergadering.

De heer De Boer: Bedankt, voorzitter. Maar ik denk dat sommige vragen van cruciaal belang zijn ook nog gezien het aankomende schooljaar dat we nu al duidelijkheid krijgen, als die ons kan geven, de wethouder, hoe het ervoor staat. Tenminste, wanneer we dan de terugkoppeling krijgen.

De heer Kort: Maar voorzitter, kan de heer de Boer ons dan uitleggen waarom die vragen belangrijk zijn in het kader van het besluit zoals het nu voorligt? Dank u wel.

De voorzitter: Dat is een beetje mijn verwarring.

De heer De Boer: Nou, ik denk dat dit een hele goeie aanleiding is om dat gewoon onder de aandacht te brengen en dat we daar nou zo spoedig mogelijk een terugkoppeling op kunnen krijgen van de wethouder.

De voorzitter: Zou dat een punt zijn wat in de volgende vergadering mee zou kunnen, wat u betreft? Dan praat je over de financiën.

De heer De Boer: Ik zou teleurstellend vinden, maar ik merk dat in deze raad daar geen belangstelling voor is.

De voorzitter: Nee, het gaat niet om de belangstelling. Diskwalificatie.

De voorzitter: Ik grijp even in. Het gaat niet om de belangstelling, zeker niet. Het gaat om het feit wat is aan de orde. Wat voorligt is die wijziging van de GR. Daar hebben we het over. Daarvan heeft u geconcludeerd, wij gaan op die wijziging van de GR als zodanig een zienswijze indienen. Daar zijn we mee akkoord. Waar uw betoog zich op richt, daar heb ik geen waardeoordeel over uiteraard en dat geldt voor het totaal van de raad, is over de financiën ligt de jaarstukken en de prognose, et cetera. Dat zijn dingen die juist in een volgende vergadering aan de orde komen, dus mijn voorstel zou zijn, uw betoog is helder, dat is ook opgenomen in het in het verslag. Neem die beantwoording nou mee in de volgende vergadering, want dan praten we allemaal over hetzelfde. Want het kan heel goed zijn dat vanuit andere fracties dan soortgelijke opmerkingen komen of van andere aard. In ieder geval heb je debat over dat gedeelte van Plus OV.

De heer De Boer: Dat zou kunnen, voorzitter, maar ik denk dat we daar dan anders over denken, dus ...

De voorzitter: Ja, ik ben even aan het kijken naar de orde van de vergadering, het besluit dat nu voorligt.

De heer De Boer: U bent voorzitter, dus ...

De voorzitter: Ja, maar goed, ik probeer ook een beetje het u gerieflijk te maken om tot goeie besluitvorming te komen. Het gaat me niet om het voorzitterschap, het erom dat je met elkaar goede besluiten neemt.

De heer De Boer: Ja, nee, dat ben ik met u eens.

De voorzitter: Ik stel voor dat de wethouder zijn betoog vervolgt. Die staat klaar en dat we uw gedeelte, ik kijk even of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Havinga. Dan ga we nu even het rondje lopen.

De heer Havinga: Ja, dank u wel, ik zou graag willen dat u hier de woorden terugneemt dat er in deze raad geen belangstelling is voor het reilen en zeilen van Plus OV.

De voorzitter: Ik heb het al gecorrigeerd dat punt.

De heer Havinga: Oké.

De voorzitter: Verder?

De heer Kort: Ja, ik denk dat we hier nog uitgebreid op terugkomen. Ik heb toch begrepen dat ook de heer De Boer geen bezwaren heeft, technisch bezwaren tegen de juridische wijzigingen zoals ze voorliggen. Dus het lijkt mij ook dat we dit punt op dat punt kunnen afdoen. Wij willen ook heel graag terugkomen op de situatie bij Plus OV en zeker het uitzicht in de toekomst waar we van wat we van Plus OV kunnen verwachten dat daar ga ik helemaal met de heer Havinga mee, daar hebben wij wel degelijk grote belangstelling voor.

De Voorzitter: Het gaat niet om de relevantie van wat u opgemerkt heeft, wel degelijk, maar als je een debat hierover wilt voeren, heb je de stukken nodig die daaraan ten grondslag ligt, dit is er een van. Dan moet je ook het debat met elkaar voeren. Dat betekent dat ook de andere fracties diezelfde voorbereiding hebben moeten kunnen doen als u gedaan heeft. Zodat je met elkaar hetzelfde pakt. U loopt dan net één stap voor.

De heer De Boer: Ik loop op dit moment even voor de muziek uit.

De voorzitter: Het was muziek, dat is helder, maar ik stel voor dat u dan de volgende keer de muziek nog een keer inzet en dat we de andere fracties vragen om hun partij mee te blazen. Akkoord? Kom ik tot besluitvorming. Althans, ik hoop dat u tot besluitvorming kunt komen, want het voorstel instemmen met gemeenschappelijke regeling basismobiliteit en geen zienswijze in te dienen. Is het akkoord? Dat algemene stemmen geschiedt.

12. Besprekingsstuk: VNOG begroting 2020, jaarrekening 2018 en kadernota 2020 (besluit nr. 26)

De voorzitter: Goed komen we bij een ander stuk waar muziek in zit. Dat is de VNOG begroting, de jaarrekening 2018 en de kadernota. Ik kijk even aan wie ik het woord kan geven. De heer Kers.

De heer Kers: Dank u wel, voorzitter. In de commissievergadering van 20 mei hebben wij het een en ander al benoemd inzake de VNOG. Onze onmacht, de teleurstelling die we gedeeld hebben. Ook het perspectief waarin ik gezegd heb dat we voor het geld wat we per jaar meer gaan betalen twee nieuwe marktplaatsen kunnen op straat dan onderhouden. De ambities waar we moeite mee hebben als we hier zoveel geld in kwijt zijn, maar na het plaatsen van een aantal kritische opmerkingen hebben wij als raad gezamenlijk de zienswijze voorbereid. En er was veel eensgezindheid in. Dank voor alle collega raadsleden die daar ook aan meegewerkt hebben. Ik denk dat het belangrijk is voor de brandweer die we allemaal een warm hart toedragen. Via de zienswijze blijven we op de hoogte van de ontwikkelingen, vragen wij om uitvoering van de verbeterpunten uit de zelfreflectie en de aanbevelingen uit het adviesrapport van de commissie van Arkel en dat samen met de scherpe taakstelling. De uitnodiging voor de informatiebijeenkomsten die de VNOG deze maand organiseert heb ik positief ontvangen. Ik ga er in ieder geval gebruik van maken en ik zou mijn collega raadsleden ook willen verzoeken om er ook gebruik van te maken.

De voorzitter: Woensdag is de eerste.

De heer Kers: Aanstaaende woensdag, in Harderwijk. Dus ik ga zelf weer naar Apeldoorn, is altijd scherp, dus het is leuk om mee te maken en je hoort er ook heel veel. De vrijwillige brandweer is een professionele organisatie die onze aandacht meer dan verdient. Met de zienswijze zoals deze er nu ligt stemmen we wel volledig in. Hebben we ook samen gemaakt.

De voorzitter: Dank u. Fractie van de VVD. Mevrouw Guldenaar.

Mevrouw Guldenaar: VNOG graag stevig signaal vanuit de raad van Hattem. Dat is eigenlijk wat we af willen geven. VVD Hattem wil dat de raad nu de kader stellende rol pakt en een duidelijk signaal geeft richting de VNOG. Dit moet de laatste keer zijn dat wij wederom achteraf met forse tekorten geconfronteerd worden. Tijdens een commissievergadering waren we het er dan al gauw als raad unaniem over eens dat we nu een stevig signaal middels hun zienswijze af moeten geven richting de VNOG. De grootste vraag, waarom zijn de raden niet op een eerder moment geïnformeerd, is tot nu toe onbeantwoord gebleven. Dit, terwijl er in februari 2018 meerdere signalen zijn geweest op diverse niveaus omtrent de negatieve financiële situatie. Terugkijkend blijkt dat de opgaves te groot waren met structureel te weinig geld, het geen goed idee was om 22 gemeenten te clusteren tot zes. Met zo is gebleken onderling te veel verschillende culturen qua gebied en instelling. Bij aanvang van dit proces heeft er geen duidelijke risicoanalyse plaatsgevonden en daarnaast was er een gebrek aan check en balans tussen bestuur en organisatie. Uit het rapport van Arkel en Eenhoorn zijn duidelijke aanbevelingen naar voren gekomen. Het is volstrekt helder dat er een kerntakendiscussie op gang moet komen waarin de 22 gemeentes keuzes moeten maken. Wij als raad willen vanaf nu nauwer betrokken worden in de vervolgstappen en dienen daarom ook een gezamenlijke zienswijze in. Zo willen we dat het advies van de commissie van Arkel overgenomen wordt naar een plan van aanpak komt met de te nemen stappen en wij als raad minstens tweejaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Kwakkel, D66.

De heer Kwakkel: Dank u wel, voorzitter. Waar we in eerste instantie ergens geschrokken van de cijfers die voorlagen bij de stukken die we hebben gekregen, wil ik toch ook een compliment geven aan mijn collega raadsleden hoe we dit hebben opgepakt en dat we daar gezamenlijk tot een mooie zienswijze zijn gekomen. Ik heb raden gezien in dit land waarbij dat er minder vriendelijk aan toe gaat, dus dat vind ik mooi om te zien. Neemt niet weg dat we, inderdaad net wat de VVD zegt, nauw betrokken willen worden binnen en in de toekomst. De informatieavonden die georganiseerd worden dat zijn we ook heel blij mee en ik zal dat ook zeker zijn in Apeldoorn. Het enige zorg die wij nog hebben, maar dat ligt meer bij Den Haag en Brussel, is dat, nou met de wetnormalisering rechtspositie ambtenaren dat voor de vrijwillige brandweer nog steeds het gevaar bestaat dat deze opgeheven moet worden en dat we naar een professionele brandweer moeten. Dat lijkt me niet in de geest van de wet. Ik ga ervan uit dat het opgelost wordt, maar we maken ons daar nog wel zorgen over. Voor de rest kunnen we natuurlijk de zienswijze steunen, want daar is gesproken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Keizer, PvdA.

De heer Keizer: Dank u. De Partij van de Arbeid blijft bij het overal beeld dat de kosten van de VNOG landelijk gezien zeker niet extreem zijn en dat ze ook jaarlijks niet extreem stijgen. Desondanks heeft iedere organisatie die zich commit aan hun begroting een verantwoordelijkheid om daarop te sturen. Dat is waar het aan geschort heeft. Ook is er niet in ieder geval veel te laat geëscaleerd op overschrijdingen. Daarom hebben we in de commissie besloten om een gezamenlijke zienswijze op te stellen. Ik denk dat we met alle fracties een

goede, en in goede harmonie, een zienswijze opgesteld hebben, voorbereid hebben en daar staan wij volledig achter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kremer van Christen Democratisch Appel.

De heer Kremer: Ik heb daar verder niet zo veel aan toe te voegen. Ook het CDA is blij dat we een gemeenschappelijke zienswijze hebben ingediend en dat is het in feite, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het is natuurlijk een akelige zaak, om het zo maar even te noemen, als bestuurder ook. Terecht stelt u in de zienswijze dat het ook bestuurlijke reflectie vraagt. Dat is ook gebeurd. Eenhoorn heeft ons daar in begeleid. Dat zijn dingen die je als bestuurder niet graag meemaakt. De vraag die zich altijd naar voren doet is, mevrouw Guldenaar, is hebben we het op tijd gezien? U bent er nogal scherp op dat punt, daar wil ik toch even wat dingen naast leggen. Het is een proces, het duurt een tijd dat je, voordat je dadelijk krijgt bij elkaar legt en tot de conclusie komt. Daar zijn we wellicht wat laat in geweest. U zegt, als raad zijn we te laat geïnformeerd en daar wil ik toch een kanttekening bij plaatsen. Op het moment dat helder werd in het dagelijks bestuur en in het algemeen bestuur, maar allereerst dagelijks bestuur, dat overschrijdingen plaatsvinden was dat eigenlijk een eerste gevoel in juli vorig jaar en het kwam tot de conclusie kort na de zomer. Er is toen meteen ook actie ingezet. U als raad heb ik geïnformeerd op hoofdlijnen in een bijeenkomst die we hadden, een inwerkprogramma in september. Dat was vrij kort erop. Wij hadden nog geen concreet bedrag wat de overschrijding was op dat moment. We wisten wel dat we in bestuurlijk stevig water kwamen. Daar heb ik u onmiddellijk over geïnformeerd. Hetzelfde gold voor de raden in brede zin. Dat is gebeurd in het najaar. Daar waar wij wisten hebben we iedere keer de raad meegenomen, dat blijven we ook doen. Dus dat u als raad te laat geïnformeerd bent, daar is eigenlijk wat mij betreft geen sprake van. Op het moment dat ik dat als bestuurder wist, werd u als raad geïnformeerd met de informatie die ik had. Blijft overeind natuurlijk de vraag van, heb je als bestuur snel en adequaat gehandeld, nou, daar blijf je altijd natuurlijk toch een kras over je ziel bij mee rondlopen, dat is helder. Ik kijk even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Nee? Dan stel ik voor het voorstel, de zienswijze over te nemen en in te dienen naar Apeldoorn.

13. Besprekstuk: ODNV meerjarenbegroting 2020-2023, jaarstukken 2018 en begrotingswijziging 2019 (besluit nr. 28)

De voorzitter: Volgende besprekstuk ODNV. Ik kijk wie ik daar eerst het woord kan geven. De heer Kort.

De heer Kort: Ja, dank u, voorzitter. Volgens ons is het, dat ODNV verhaal ook een besprekstuk geworden, omdat de heer Vergunst nog wat vragen in de commissie had, die niet ter plekke beantwoord konden worden en die schriftelijk zijn beantwoord. Ik wil daar hartelijk bedanken voor de beantwoording van de vragen, maar zoals het betaamt, de antwoorden van de vragen levert ook weer vragen op. Dus ik wil in ieder geval op de antwoorden van vraag drie en vier even terugkomen. Er is ook nog een niet beantwoorde vraag, over de overhead waar ik even op terug wil komen. Ik begin met de laatste. Een belangrijk element van de nieuwe BPV regels is om de raden meer inzicht te geven in de overhead van organisaties. De ODNV neemt weliswaar een totaalbedrag, ook voor de overhead en de jaarrekening, maar de opbouw daarvan blijft achterwege. Uit de jaarstukken kunnen we lezen dat de overhead ruim is, 22%. Dat wij vinden wij aan de hoge kant. In de begroting 2020 vinden we wel een gedetailleerde opsomming van de overhead. Daar blijkt in dat in 2019 de overhead zal stijgen tot 36% en in 2020 naar 24%. Graag zouden wij in de zienswijze voor de ODNV willen hebben opgenomen dat de ODNV komt met maatregelen ter beperking van de overheadkosten. Dan de beantwoording van vraag drie. D66 is er geen voorstander van om potjes bij de gemeenschappelijke regelingen aan te leggen. Ook in dit geval blijft de beargumentering om de winstbestemming deels over te

hevelen naar drie bestemmingsreserves onduidelijk. Als er geld te kort komt, moeten wij als gemeente het tekort aanvullen. Dan is het natuurlijk ook dat als er geld over is dat het terug gaat naar de gemeente. Kortom, in de zienswijze kan worden opgenomen dat Hattem hiermee niet kan instemmen. Dan kom ik even op de vierde vraag terug en dat is een wat uitgebreider verhaal. Ik denk dat het niet specifiek te maken heeft met de ODNV, maar ik wil dat wat ruimer trekken. Ja, ook wij blijven ons zorgen maken over de stijgingen van de kosten van de verbonden partijen. Het is voor ons echt onduidelijk of we voldoende via het gemeentefonds binnenkrijgen om deze verhogingen te kunnen betalen. In het geval dat het niet zo is, dan gaat dit ten koste van de bekostiging van onze eigen gemeentelijke taken. De indruk bestaat dat de verbonden partijen nu hun kosten over de heg gooien bij de gemeente en die moet dan maar de eindjes aan elkaar knopen. Als dat niet meer kan dan zullen wij toch echt de verbonden partijen erop moeten wijzen dat ze ook een deel in hun eigen begroting moeten zien te vinden om te besparen. Nu is die transparantie er voor ons absoluut niet. In de ingekomen brief over het gemeenschappelijk toezichtskader 2020 wijst de provincie nadrukkelijk hier op en vragen zij aan de raden om bij de komende begroting hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden. De heer Hove heeft in de vorige commissievergadering daar al naar verwezen. Ook de heer Winkel heeft een dergelijke opmerking gemaakt de vorige keer bij de behandeling van de VNOG. De heer Palland heeft ook aandacht gevraagd voor de risico's en de dienstverlening van de verbonden partijen en dat een strategische heroriëntering eens in de vijf jaar uiterst wenselijk is. Ook ik heb een dergelijke vraag gesteld in de commissie sociale zaken bij de behandeling van de GGD kadernota. Tevens heb ik de heer Juk zijn zorgen horen uiten in de vorige raadsvergadering over de steeds verdergaande kostenstijgingen. Met andere woorden, kunnen we het allemaal nog wel betalen? Kortom, deze vraag hadden wij gevraagd om de inkomsten uit het gemeentefonds en de uitgaven aan de ODNV naast elkaar te zetten. Uit uw antwoord hebben wij kunnen opmaken dat dit niet gelukt is. Toch willen wij deze vragen opnieuw stellen en dan wel in een breed kader voor alle verbonden partijen. Hoe verhouden de inkosten zich met de uitgaven voor de verbonden partijen? Het is voor ons in ieder geval van belang om beeld een krijgen of inderdaad het aandeel van de vergoedingen aan de verbonden partijen steeds toeneemt en of dat de bekostiging van de eigen taken uitholt. Gezien de vraagstelling van alle partijen is transparantie hierover zeer wenselijk. Wij beseffen wel degelijk, of terdege, dat het hier niet om een gemakkelijke vraag gaat, maar we denken wel dat het een hele essentiële is.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Winkel.

De heer Winkel: Wellicht is het verstandig om eerst even de ChristenUnie aan het woord te laten over dit onderwerp.

De voorzitter: Ja, ik kijk even of het CDA dat ook vindt?

De heer Kremer: Dat vind ik ook, ja.

De voorzitter: Dan kom ik ook bij de heer Kers.

De heer Kers: Dankjewel collega's, dank u wel, voorzitter. Even kijken, voor ons ligt inderdaad de begroting van de ODNV en de afrekening van het jaar 2018. In de commissievergadering van 20 mei hebben we aangegeven dat het goed is om te constateren dat de ODNV het jaar 2018 positief afsluit, waarvoor alle waardering. Onze moeite zit in het voorstel voor het positieve resultaat van 80.000 aan de bestemmingsreserves sanering asbestdagen en 70.000 aan de bestemmingsreserve voor de voorbereidingskosten voor de nieuwe omgevingswetten toe te kennen. We staan positief tegenover de voorgestelde zienswijze om een kostenbesparing te realiseren in de sloopmeldingen met het certificeren van de asbest verwijderaar. Deze zienswijze willen wij graag aanvullen met het verzoek om de

bestemmingsreserve van die twee die ik eigenlijk net noemde niet te vormen, maar de kosten die voor de beide onderwerpen in de uitvoering nodig zijn te begroten in de reguliere begrotingscyclus. Dat is eigenlijk het voorstel en ook mijn bijdrage en vandaar dat ik dat ook namens het CDA en de PvdA en ik proef ook D66 ook die kant op, VVD komt nog aan het woord daarin. Ik weet niet of D66 ook nog een reactie vraagt over het percentage overhead om die ook mee te nemen in de zienswijze, want ik vind die zelf wat lastig om die nu mee te nemen. Ik heb liever dat als wij in gesprek gaan met ODNV om dat rechtstreeks met de directeur te bespreken en hem dan te bevragen. Ik ben wat te weinig onderlegd daarin met informatie om wat scherper in te zijn. Dus ik durf dat niet toe te voegen.

De voorzitter: VVD, mevrouw Guldenaar.

Mevrouw Guldenaar: De vorige keren had mijn collega Arjan Hof het woord, die was positief over het ODNV en dat zijn wij nog steeds. Dus, ik zie eigenlijk een organisatie die het heel goed doet en bij gemeenschappelijke regeling is dat altijd nog maar de vraag, maar hier ben ik eigenlijk helemaal niet verrast door datgene wat voorligt. Ik snap wel dat die bestemmingsreserve niet gevormd moet worden, maar daar hebben we het ook daarstraks nog even over gehad, we weten gewoon dat voor asbestsloop best wel veel komt kijken. Ook de omgevingswet is een behoorlijke opgave. We kunnen hem nu uit de bestemmingsreserve laten, maar dan moeten we hem toch weer in de begroting zetten. Dus op de een of andere manier krijgen we hem toch gewoon weer terug, dus ik zou zeggen laat de ODNV doen wat ze moeten doen. Die bestemmingsreserve ook gewoon goed bedelen onder datgene wat ze willen doen op omgevingswet en asbest. Wij zien dat gewoon netjes in de jaarstukken en de meerjarenbegroting terug. Dus, ja, wat ons betreft hoeft er niets gewijzigd worden in de zienswijze die er nu ligt.

De voorzitter: ODNV, samenwerkingsverband, ODNV is ook van ons, hetzelfde geldt voor een VNOG, gemeenschappelijke regelingen dat zijn het zijn regelingen waarin gemeenten gemeenschappelijk een openbaar lichaam in dienst, in het leven geroepen hebben. Dus dat betekent het is niet iets wat verder van je weg staat maar iets van het van elkaar is. Naarmate een club groter is wil het ook wel eens een keer ingewikkelder zijn, omdat de herkenbaarheid vaak wat tekortschiet. Als je kijkt naar de discussie van de punten die u aanvoert dan is dat eigenlijk een spiegelbeeld van de discussie die we in het algemeen bestuur van de ODNV gedaan hebben. We merkten dat om allerlei omstandigheden een overschot was op de rekening. Wat doe je daar dan mee? Er waren drie opties eigenlijk, of je geeft alles terug, maar je gaat wel verder begroten of je gaat alles in voorzieningen stoppen of je doet de middenvorm. We hebben die middenvorm gekozen. Eigenlijk omdat we ook voorzagen dat die asbestproblematiek ook al een punt zou gaan worden. Dat is gewoon helder. Iedereen kampt ermee. Voor 2025 hoort die asbest, die asbestdaken in ieder geval, die horen geruimd te zijn en daar kun je ook zonder problemen een voorziening voor vormen. Als u zegt is koninklijk om in dat in de begroting op te nemen vind ik dat prima en dan kunnen we uw opmerking ook toevoegen aan zienswijze, maar houdt er wel rekening mee, het is ook een beetje vestzak broekzak, zoals mevrouw Guldenaar aangeeft, die uitgaven die gaan echt een keer komen. Dus ik wil het met plezier toevoegen aan de zienswijze, maar weet het is een ook een beetje een winstwaarschuwing. Het punt van de overhead, daar zou ik inderdaad de suggestie van de heer Kers willen volgen om dat nou eens te bespreken met de directeur. We gaan proberen om na de zomer een datum te prikken in de commissie om dan met elkaar eens even die ODNV door te spreken. Dan is zo een punt heel mooi om met elkaar te bespreken. Ik vind het heel lastig om te beoordelen op de cijfers of dat hoog of laag is overhead. Het hangt er een beetje van af wat je al toerekent en wat je niet toerekent. Dat vraagt even iets meer diepgang dan nu daar een statement over af te leggen. Als je praat over dat filosofische betoog van u over verbonden partijen is dat een hele ingewikkelde. Je merkt dat daar het denken ook in voortschrijdt. Uw partijgenoot, minister van binnenlandse

zaken, die is druk doende met na te denken over hoe je daar mee om kunt gaan. Er zijn diverse elementen die eraan vastzitten. Democratische dimensie is er een, maar ook de financiële, hoe je omgaat met kosten et cetera. Dat is best een lastige. We hebben in de VNOG wel geleerd dat de bezweringsformule die je toepast door niet indexeren en generiek te drukken, dat werkt als een veer. Uitgave moet gedaan worden, dan moet je op een gegeven moment aangeven; dingen doen we niet meer, we stoppen ermee en dan moet het zelf doen als gemeente, als de wet dat toelaat, omdat een gedeelte van de gemeenschappelijke regelingen waar we in zitten dat zijn gedwongen huwelijken, dat zijn verplichte gemeenschappelijke regelingen. Nou zijn gedwongen huwelijken niet altijd slechte huwelijken. Ik kan er zelf niet over spreken, maar dat lees ik uit de boeken. Dus dat hoeft per definitie niet slecht te zijn alleen het beperkt wel je manoeuvreerruimte om eruit te gaan. Je kunt er niet uit. Je moet met elkaar er iets van maken. Daar worstelde het ministerie ook bij. Dat is een ontwikkeling op de aspecten zoals ik die net noemde. Als je als raden eenduidig gaat zeggen we gaan niet indexeren, we gaan terug op overheid, we gaan op dit zus en zo, dan klinkt het heel mooi, alleen twee slagen daarna hebben we geleerd bij de VNOG dan krijg je de rekening gepresenteerd. Het zijn vaak schijnoplossingen, je moet een slag dieper ingaan en dat is best ingewikkeld, omdat eigenlijk alle leden die erin zitten, of het nou wethouders zijn of burgemeesters, die snappen donders goed dat de discussie die je hebt als verantwoordelijke voor de gezamenlijkheid van zo een gemeenschappelijk regeling zijn spiegelbeeld weer heeft in de raad waarbij ook de raad moeilijke besluiten moet nemen als het gaat om bezuinigen, kadernota's, begrotingen en dat soort dingen. Zeker nu. Dus in dat spanningsveld zit je en mijn collega's in de gemeenschappelijke regelingen die weten dondersgoed hoe de vlag de ervoor staat in de eigen gemeente, waar ze allemaal te maken hebben met overschrijdingen op diverse elementen, een tegenvallende prognose op de meicirculair en et cetera, et cetera. Dus die druk vanuit de gemeente is overal voelbaar. Je probeert natuurlijk een goede balans te vinden tussen de gemeenschappelijke regeling zijn werk laten doen en de verantwoordelijkheid die je ook draagt voor de begroting in je eigen gemeente. Of alles daarin goed doorgerekend is zeg ik in uw richting met op het milieugebied, dat is een hele lastige. De lijstjes op gebied van milieuvergunningen zijn afgeschaft, alweer in 1998. Toen is er wat toegevoegd aan het gemeentefonds. Ook het gemeentefonds staat er weer ter discussie, ook dat weer de verdeelsleutel ook daar weer bij het ministerie van binnenlandse zaken en of dat helemaal dekkend is, ik zou het niet kunnen zeggen en ik weet ook niet of dat één, twee, drie na te rekening is met de kennis van nu. Je zit in een situatie waarin u bepaalde taak hebt, waarin een bepaalde vergoeding staat vanuit het, in abstracto, vanuit gemeentefonds. Dan zou je het mee moeten doen. Dus die vraag konden wij, dat heb ik ook, wij hebben naar de vorige commissievergadering ook betoogd, dat was eigenlijk niet uit te zoeken. Wel een filosofische vraag, ook een vraag die thuishoort eigenlijk op het niveau van het rijk versus gemeenschappelijke regelingen. Daar zit beweging in, maar daar hebben we op dit moment niet zo bar veel aan. Ik denk dat ik uw vragen eigenlijk beantwoord heb. Misschien op sommige punten wat onbevredigend, maar het is niet anders. De kennis van nu en de capaciteit die we nu hebben om daar iets over te vinden, daarmee heb ik geprobeerd u te informeren. Ik heb zelfs een stuk naar voren gehaald wat door de DB besloten is om u te informeren over die reserves en voorzieningen en er zult gewoon voor de besluitvorming van nu even moeten doen. Dus mijn voorstel is om uw voorstel over te nemen om de zienswijze op het gebied van die bestemmingsreserves om die aan te vullen in de formulering zoals u die noemt en dan te verzenden aan het bestuur van de ODNV. Dat is mijn antwoord in de eerste termijn. Ik weet niet of u behoefte heeft aan een tweede termijn?

De heer Kort: Ja, ik zou wat willen opmerken.

De voorzitter: De heer Kort, dan draaien we het rondje zo om. De heer Kort.

De heer Kort: Ja, even een paar opmerkingen. Wij kunnen instemmen met het voorstel wat de heer Kers gedaan heeft ten aanzien van bestemmingsreserves. Wij kijken tegen de asbestproblematiek wat anders aan. Wij denken dat de huidige ontwikkelingen van dusdanige aard zijn dat het allemaal veel minder problematisch is dan voorheen. Wij denken ook dat dat zijn uitwerking zal hebben ook voor de ODNV. Wij denken dus er echt wel dat het in de normale begroting kan worden opgenomen en er geen bestemmingreserve voor nodig is. De overhead vraag daar zijn we ...

Mevrouw Guldenaar: Mag ik daar een reactie op geven?

De voorzitter: Dag mag.

Mevrouw Guldenaar: Want de heer Kort geeft, die gaat nu eigenlijk op de stoel zitten van de ODNV door aan te geven dat het wel meevalt met de asbestsanering, terwijl we toch een opgave hebben tot 2024. Volgens mij is het als raad zaak om kaders te stellen en niet op een stoel van een ODNV te zitten om te beslissen of zij wel of niet het geld nodig hebben voor asbestsanering. Ik mag toch aannemen als zij een begroting neerleggen dat dat een goede begroting is.

De heer Kort: Ik geef alleen maar even aan dat er tegenwoordig ontwikkelingen zijn dat er veel minder problematisch over asbest wordt gedaan dan in het verleden. Dat constateer ik en dat zal ook zijn gevolgen hebben voor de asbestsanering. De overhead, begrijp ik, nemen we niet mee in de zienswijze, die kan ermee leven. We krijgen de directeur van de ODNV nog op bezoek. Dan zullen wij die vraag voorleggen. Op dit moment vinden wij dus een kwart van de gelden die wij besteden aan de ODNV dat die in de overhead gaan zitten, vinden wij inderdaad aan de hoge kant. Ten aanzien van het verhaal van de gemeenschappelijke regelingen of de verbonden partijen in zijn totaliteit moet ik toch zeggen dat ik wat getriggerd ben door de brief van de provincie, die toch heel duidelijk aangeeft van, raden, let op je zaken, want wij zijn ook bang, dus dat zien zij ook, dat er steeds meer geld richting de verwonnen partijen gaat en ten koste van onze eigen aangelegenheden, onze eigen taken. Ik wil niet zeggen dat het zo is, het gaat mij er om, om de transparantie te hebben van houdt de groei van die verbonden taken, houdt dat nou pas met wat wij uit het gemeentefonds krijgen. Of is het zo dat dat veel sterker groeit dan wat we uit het gemeentefonds krijgen? Ik begrijp best dat het heel lastig is om exact aan te geven per verbonden partij wat daar nu van in het gemeentefonds zit, nou, dat zij dan zo, maar ik wil in ieder geval helderheid hebben over of we nou praten over uitholling of niet. Ik zou ook graag op dat punt in de tweede ronde, in de tweede termijn, graag de reactie van de andere partijen op dat punt willen weten of zij daar ook behoefte aan hebben.

De voorzitter: Mag ik een punt van orde doen wat dat betreft, want u praat over verbonden partijen in generieke zin, maar wellicht is het goed als je dat punt adresseert tijdens onze besprekingen van de kadernota.

De heer Kort: U bedoelt dat deze vraag beantwoord gaat worden in de kadernota?

De voorzitter: Nou, of het beantwoord kan worden is een tweede vraag. De vraag, denk ik, hoort meer thuis als je praat over de positie van de verbonden in het financieel stelsel van de overheid, dan is dat meer iets, wat u kunt bespreken tijdens de kadernota, want dan praat je over het totaal van je begroting en je jaarruiming et cetera, dan specifiek op basis van deze ODNV.

De heer Kort: Nee, het boeit mij niet zozeer van de ODNV. Daar hebben we de vraag wel gesteld in de commissie.

De voorzitter: Daar is een antwoord op gekomen dat die vraag niet beantwoord kon worden en daar bouw ik nu even op door, maar dan zou ik zeggen, stelt u de vraag bij de discussie over de kadernota en dan is men hier alvast voorbereid op dat u die vragen gaat stellen, want het is een vraag in generieke zin en wijkt dus af van het onderwerp waar we het hier over hebben.

De heer Kort: Ik hoop dat de wethouder van financiën meegeluisterd heeft. Dan weet hij vast welke vragen die krijgt.

De voorzitter: Hij knikt.

De voorzitter: Dus dat lijkt me typisch een onderwerp voor een kadernota.

De heer Kremer: Mag ik op dit punt nog een suggestie doen, voorzitter?

De voorzitter: Tuurlijk.

De heer Kremer: Want ik kan mij voorstellen dat in een eerste gesprek met de verkenner dat dit soort problemen, dat we dat bij hen op tafel leggen en dat wij graag willen weten, wat de heer Kort aangeeft, dat we dat door een wetenschapper wat laten bekijken. Ik denk best dat dat een heel goed punt is om die verkenner dat te laten uitzoeken in grote lijnen, want het speelt bij allerlei gemeenten.

De voorzitter: Zullen we anders eens beginnen met de kadernota en dan kijken hoe verder?

De voorzitter: De heer Kers hierover.

De heer Kers: Volgens mij hebben we in een eerder stadium al volgens mij aangegeven dat, dit punt wat de heer Kort aanhaalt, in een auditcommissie besproken zou worden.

De voorzitter: Ja.

De heer Kers: Dus dan denk ik dat het daar thuishoort in plaats van dat er een extra onderwerp bij de kadernota ... Mag altijd besproken worden natuurlijk, maar volgens mij hebben we het er al een keer over gehad.

De voorzitter: U heeft gelijk. Het punt is natuurlijk wel, in de kadernota ging het over de financiële kant van de zaak in de auditcommissie, in de kadernota heb je meer publieke debat erover, dus ...

De heer Kers: Nee, oké, prima.

De voorzitter: Vele mogelijkheden, misschien tweetrapsraket. De heer Kort.

De heer Kort: De komende auditcommissie is volgens mij, gaat over de jaarrekening 2018 en niet over de toekomst, dus ik denk dat de kadernota meer gepast is.

Mevrouw Stapper: ... die brief aan de provincie '...' geagendeerd.

De voorzitter: Ja, die staat genoteerd he. Ja. De brief van de provincie staat op de agenda voor de auditcommissie. Dus ... Maar in de vroeg tijdelijkheid kunt u daarna nog terugkomen in de kadernota, want hebben die tweetrapsraket. Dat is wat ik bedoel. De heer Winkel.

De heer Winkel: Dank, de heer de voorzitter. De Partij van de Arbeid is in ieder geval blij dat het betoog in de commissie, die als doel had bewustwording van de invloed van de GR en op de begroting, dat dat inmiddels een bewustwording is. Ook blij dat de collegepartijen dit ook bevestigen. Het is ook prettig dat de minister de PvdA Hattem heeft gehoord inmiddels, begrijp ik. De PvdA stemt in met dit onderdeel mits de zienswijze wordt opgenomen zoals verwoord door de ChristenUnie.

De heer Kremer: Het CDA is het helemaal eens met het betoog van meneer Winkel als het gaat om de reserves. Dus akkoord.

De voorzitter: De heer Kers.

De heer Kers: Ik heb niets meer toe te voegen. Ik ben blij dat we deze transparantie kunnen doorvoeren.

De voorzitter: Gaan we doen. We moeten nog een antwoord op de vraag van de heer Kort, dat is de asbestopgave. Ik hoop het, dat het meevalt. Ik stel voor dat we het voorstel in stemming gaan brengen. Dat is de zienswijze vaststellen en aan te vullen met de passage zoals ie door de heer Kers is benoemd. Gaat u hiermee akkoord? Dan is deze met algemene stemmen aanvaard.

14. Rondvraag

De voorzitter: Dan komen wij tot de rondvraag. Ik kijk even rond. Daar is geen vraag.

15. Afsluiting openbare vergadering